

Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö varhaiskasvatuksen opettajan työstä

Riina Rundqvist-Lehto

2020 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

**Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö varhaiskasvatuksen opettajan
työstä**

Riina Rundqvist-Lehto

Sosionomi (AMK)

Opinnäytetyö

Joulukuu, 2020

Degree program in Social Services

Sosionomi (AMK)

Riina Rundqvist-Lehto

Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö varhaiskasvatuksen opettajan työstä

Vuosi 2020 Sivumäärä 52

Päiväkirjamuotoisen opinnäytetyöni tarkoituksena on kuvailla ja analysoida varhaiskasvatuksen opettajan työtehtäviä ja -rooleja Espoon kaupungin suomenkielisessä varhaiskasvatustyksikössä.

Opinnäytetyöni tavoitteena on tarkastella ja arvioida omaa ammatillista kehittymistäni varhaiskasvatuksen opettajan työssä kymmenen viikon ajan. Pohdin omaa toimintaani analyyttisesti varhaiskasvatuksen tietoperustaa hyödyntäen. Keskityn omien vahvuuksien ja heikkouksien tunnistamiseen.

Kirjoitin opinnäytetyön aineistoa eli päiväkirjaa yhteensä kymmenen viikon ajan syysmarraskuussa 2020. Ajankohta oli poikkeuksellinen, sillä Covid-19-pandemia vaikutti varhaiskasvatuksen yksikön toimintaan. Tämän takia käsittelen opinnäytteeni myös varhaiskasvatuksen ammattilaisten ja asiakkaiden sopeutumista poikkeuksellisiin olosuhteisiin.

Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö muodostuu päivittäisestä ja viikoittaisesta raportoinnista. Jokaisen työpäivän jälkeen pohdin päivän keskeisiä tapahtumia ja työviikot vedän pohdiskelevasti yhteen viikkoanalyysin muodossa.

Omien työtehtävien perusteellinen tutkiskelu kymmenen viikon ajan antaa hyvät eväät oman ammatti-identiteetin kehittymiselle ja vahvistamiselle. Omien tietojen ja taitojen vahvistuminen antaa varmuutta omiin ammatillisiin ratkaisuihin ja vähentää niiden kyseenalaistamista. Lisäksi päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö voi toimia vertaistukena samassa ammatissa työskenteleville henkilöille.

Asiasanat: varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen opettaja, alle 3-vuotiaat

Degree program in Social Services

Bachelor of Social Services

Riina Rundqvist-Lehto

A learning diary-based thesis about the work of an early childhood education teacher

Year 2020 Pages 52

The purpose of this learning diary-based thesis is to describe and analyze the work tasks and roles of early childhood education teacher in the City of Espoo's Finnish early childhood education unit.

The aim of my thesis is to examine and evaluate my own professional development in the work of an early childhood education teacher for ten weeks. I reflect analytically on my own activities using the knowledge base of early childhood education framework. I focus on identifying my own strength and weaknesses.

I wrote my thesis learning diary material, for a total of ten weeks in September-November 2020. The time was exceptional, as the Covid-19 pandemic affected the activities of early childhood education unit. For this reason, I also deal with the adaptation of early childhood education professionals and clients in these exceptional circumstances.

The learning diary thesis consists of daily and weekly reporting. After each working day, I reflect on the day's key events and work weeks together thoughtfully in the form of weekly analysis.

A thorough examination of own work tasks for ten weeks provides a good base for the development and strengthen of my professional identity. Strengthening of professional knowledge and skills will give confidence to professional solution making and reduces questioning them. In addition, a thesis in the form of a diary can serve as a peer support for people working in the same profession.

Keywords: Early childhood education, kindergarten teacher, under 3-year-olds

Sisälllys

1	Johdanto.....	6
2	Nykytilanne.....	6
3	Päiväkirjaraportointi.....	11
3.1	Viikko 1: Kohti kasvatuskumppanuutta.....	11
3.2	Viikko 2: Osallisuutta tukeva oppimisympäristö	14
3.3	Viikko 3: Tunteet pelissä	19
3.4	Viikko 4: Lapsilähtöisyys arjen peruspilarina.....	23
3.5	Viikko 5: Työyhteisön tuki on paras tuki	26
3.6	Viikko 6: Suunnitelmat uusiksi	32
3.7	Viikko 7: Työyhteisöllä on merkitystä	36
3.8	Viikko 8: Aikataulujen sovittelua	39
3.9	Viikko 9: Arjen tuomat haasteet hallintaan	42
3.10	Viikko 10: Covid-19 muutti arjen	44
4	Pohdintaa.....	47
5	Lähteet	50
6	Kuviot	52

1 Johdanto

Tässä päiväkirjamuotoisessa opinnäytetyössä (PONT) kuvaan työtäni varhaiskasvatuksen opettajana Espoon kaupungin yksikössä. Kymmenen viikon ajan tarkastelen ja arvioin omaa ammatillista kehittymistäni keskellä varhaiskasvatuksen arkea. Tavoitteenani on vahvistaa osaamistani ja kehittää yhteistyötaitojani varhaiskasvatuksen eri sidosryhmien kanssa.

Työhöni liittyvää opinnäytetyöpäiväkirjaa on kirjoitettu ajalla 16.9.-22.11.2020. Jokaisen viikon alkuun olen kirjannut tiiviin viikkosuunnitelman tukemaan viikon kulkua. Viikkojen päätteeksi analysoin niitä pohtien keskeisiä tapahtumia, omaa kehittymistäni ja tavoitteitani. Viikkoanalyysissä pohdin oman työni suhdetta opinnäytetyön lähdekirjallisuuteen, jonka avulla saan vahvistettua tekemiäni ratkaisuja ja syvennettyä osaamistani. Työni lopussa pohdin asettamieni tavoitteiden ja kehittämiskohteiden toteutumista.

Lisäksi esitän huomioita Covid-19-pandemian aiheuttamista muutoksista varhaiskasvattajien työhön. Virus on vaatinut erityisjärjestelyjä varhaiskasvatuksen yksiköissä valtakunnallisesti keväästä 2020 alkaen. Vallitsevassa tilanteessa itseäni kiinnostaa erityisesti se, kuinka taataan pedagogisesti laadukasta varhaiskasvatusta poikkeustilanteesta huolimatta. On mielenkiintoista havainnoida, miten omassa työyhteisössäni opitaan toimimaan pandemiaan liittyvien ohjeistusten ja rajoitusten keskellä syksyllä 2020.

2 Nykytilanne

Nykyisen työn analyysi

Työskentelen varhaiskasvatuksen opettajan sijaisena Espoon kaupungin yksikössä alle 3-vuotiaiden ryhmässä. Yksikössämme on kolme muutakin ryhmää toinen alle 3-vuotiaiden ryhmä ja kaksi 3-5-vuotiaiden ryhmää. Näissä 3-5-vuotiaiden ryhmissä työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Meillä alle 3-vuotiaiden ryhmässä on kymmenen lasta, joista suurin osa on täysin uusia lapsia. Syksyn aikana ryhmä kokomme tulee kasvamaan ja tällä hetkellä odotamme vielä, että osa perheistä ottaa vastaan saamansa paikan. Ryhmässämme työskentelee kolme varhaiskasvattajaa, joista yksi on varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävässä minä vastaan pedagogisen toiminnan toteutumisesta yhdessä kahden muun varhaiskasvattajan kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet velvoittavat, että varhaiskasvatuksessa toteutuu yhdenvertainen varhaiskasvatus, jossa varhaiskasvatussuunnitelman (vasu) tarkoitus on tukea ja ohjata varhaiskasvattajien

toimintaa kohti laadukasta varhaiskasvatusta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (vasu 2018) painotetaan pedagogisen toiminnan olevan toimintaa, jossa näkyy tavoitteellisuus ja suunnitelmallisuus. Ennen kaikkea toiminnassa tulee huomioida lapsen kehitys ja oppiminen (OPH 2020, 7).

Pedagogista toimintaa tulee arvioida ja kehittää säännöllisesti (OPH 2020, 7-8). Omassa työssäni tämä näkyy erityisesti ikätasaisen toiminnan järjestämisessä niin sisällä kuin ulkona sekä lapsen omien vahvuuksien ja mielenkiinnon kohteet huomioiden toiminnassa. Erityisesti Covid-19-pandemian aiheuttama poikkeusaika on saanut varhaiskasvatukseen aikaan muutoksia, joita haluan tuoda myös esille opinnäytetyössäni.

Ryhmän varhaiskasvatuksen opettajana minulla on noin viisi tuntia viikossa suunnittelu-aikaa, jolloin suunnittelen ryhmän pedagogista toimintaa, kehitän ja arvioin toteutusta. Tätä kutsutaan suunnittelu, arviointi ja kehittämisajaksi (SAK-aika). Ryhmällämme on kerran viikossa yhteinen tiimipalaveri, jossa sovitaan, suunnitellaan ja arvioidaan ryhmän toimintaan liittyviä asioita tai lapsiin liittyviä havaintoja. Koko talossa on yhteinen tiimi, joka on pääsääntöisesti suunnattu varhaiskasvatuksen opettajille, jotta saadaan SAK-aika toteutumaan. Tässä tiimissä juttelemme omiin ryhmiin ja talon yhteisiin pedagogisiin ratkaisuihin liittyviä asioita ja kuulemme johtajalta ajankohtaisia tapahtumia Espoon varhaiskasvatukseen liittyen.

Varhaiskasvatuksessa toimiminen on pääsääntöisesti tiimityötä, vaikka viime kädessä minulla on vastuu ryhmästä ja ihan viimeisenä johtajalla, joten suurimmaksi osaksi yhdessä tiiminä työskentelemme laadukkaasti varhaiskasvatuksen toteutumisen puolesta. Kuulumiset perheen kanssa arjessa vaihtaa kaikki kasvattajat, joka luo hyvin tärkeän pohjan hyvälle kasvatuskumppanuudelle. Varhaiskasvatuksen opettajan minä olen vastuussa lapsille laadittavista henkilökohtaisista varhaiskasvatussuunnitelmista (vasu), joita tässä syksyn mittaan pääsen aloittamaan. Lasten vasuja olen tehnyt ennenkin, mutta tähän uuteen pohjaan, johon tulisi nostaa vain muutama oleellinen seikka lapsesta, tulee varmasti haastamaan minua. Tykkään havainnoida hyvin kokonaisvaltaisesti, mutta lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan poimin vain muutaman seikan vahvuusnäkökulmalla.

Varhaiskasvatusta ohjaa valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka tarkoituksena on mahdollistaa tasapuolinen kasvu, kehityksen ja oppimisen lähtökohdat jokaiselle varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapselle (OPH 2018, 7). Tämän valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (vasu 2018) pohjalta on rakennettu Espoon varhaiskasvatussuunnitelma. Espoon varhaiskasvatussuunnitelmassa peruslähtökohdina on lapset, jotka saavat oppia, kasvaa ja kehittyä omaan parhaimpaansa. Lapsia ja heidän huoltajiaan huomioidaan arjessa kokonaisvaltaisesti ottaen huomioon heidän

mahdollisuutensa kokea osallisuutta, turvallisuutta ja oppimien iloa. Unohtamatta kestävästä kehityksen mukaista elämäntapaa (Espoon varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 5).

Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja Espoon varhaiskasvatussuunnitelma toimivat tukena laatiessa ryhmän omaa varhaiskasvatussuunnitelmaa. Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma (ryhmävasu) on asiakirja, joka laaditaan jokaiseen lapsiryhmään, lasten henkilökohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta. Tarkoituksena näillä erilaisilla varhaiskasvatussuunnitelmillä on toimia henkilöstön työkaluina ja ohjata pedagogisen toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa (Espoon varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 6).

Ryhmän varhaiskasvatussuunnitelman (ryhmävasu) kuljettaminen osana ryhmämme tiimejä on myös oma kehittämisen kohde, jotta ryhmävasusta tulisi asiakirja, jonka luonnostaan ottaa aina mukaan ja päivittää sitä lasten ja ryhmän toiminnan parhaaksi. Ryhmävasuun kirjataan ylös asioita, joita omassa ryhmässä toteutetaan ja sitä tulee muokata sitä mukaan, miten ryhmä muokkautuu. Olemme puhuneet omassa tiimissä, että aloittaisimme uuden ryhmävasun tekemisen, vaikka perustehtävät, mm. perushoito ja siirtymätilanteet, ryhmässämme eivät koe suuria muutoksia. Meillä on kuitenkin uusi ryhmä, jossa minä uutena sekä kaikki paitsi yksi lapsi vaihtunut. Koimme selkeämmäksi aloittaa ryhmävasun laatimisen puhtaalta pöydältä.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteista nouseva laaja-alainen osaaminen on iso osa varhaiskasvatusta, jolla tuetaan lapsen kokonaisvaltaista oppimista arjessa. Laaja-alainen osaaminen on varhaiskasvatuksen peruspilareita (OPH 2018, 23-24). Viikkosuunnitelmani ja viikolla toteutettavat toiminnot tulevat pohjautumaan laaja-alaisen osaamisen vahvistamiselle, jota tukee pedagogisesti suunniteltu toiminta.

Oma osaamisen arviointi

Minulla on noin viiden vuoden kokemus varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työtehtävistä, kymmenen viikon palkallinen harjoittelu varhaiskasvatuksen opettajana ja kolmenkymmenen opintopisteen verran pedagogisia opintoja, joten koen omaavani hyvät lähtökohdat oppia ja kehittyä kohti ammattilaista. Tarvitsen vielä tukea tiimiltäni ja kollegoiltani työni tekemiseen muutamilta osa-alueilta. Yksi näistä osa-alueista on tiimin vetäminen, jonka uskon vahvistuvan ajan mittaan, kun vahvistan omaa osaamistani tutustumalla Espoon varhaiskasvatussuunnitelmaan ja käytäntöihin. Kehittymiseeni saan tukea arjessa kysymällä kollegoilta ja esimieheltä sekä meidän yhteisissä pedagogisissa tiimeissämme, joka koostuu talon varhaiskasvatuksen opettajista.

Sidosryhmät

Yhteistyötä teemme seuraavien tahojen kanssa: neuvolat, varhaiskasvatuksen erityisopettajat, kieli- ja kulttuuriopettajat, tulkit, eri alojen terapeutit ja lasten vanhemmat. Sidosryhmistä tärkeimmäksi nousee varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka vierailee säännöllisen epäsäännöllisesti johtuen hänen laajasta työkentästensä Espoossa. Meidän ryhmässämme hän kävi kauden alussa seuraamassa ja havainnoimassa lapsia sekä meitä aikuisia sekä esitti kehitysehdotuksia ryhmän toimivuuden kannalta. Pääpaino hänellä on yksikkömmme muissa ryhmissä.

Vuorovaikutustaidot työssä

Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävässä vuorovaikutustaidot korostuvat, koska ollaan päivän aikana tekemisissä erilaisten ja ikäisten ihmisten kanssa. Vuorovaikutus kuuluu jokaisen ihmisen perustarpeisiin ja on iso osa ihmisen arkea. Toimivaan vuorovaikutukseen tarvitaan tilanne, jossa ihmiset kohtaavat toisensa, jolloin syntyy mahdollisuus olla vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Erityisen tärkeää on vuorovaikutustilanteissa olla aidosti läsnä, odottaa omaa vuoroa, olla kiinnostunut, vastata takaisin ja tarkistaa, että molemmat osapuolet ovat ymmärtäneet toinen toisiaan. Omilla ilmeillä ja eleillä on merkitystä siihen, millaiseksi tilanteen haluaa luoda. (Papunet 2020.)

Työssäni tulee oltua päivittäin vuorovaikutuksessa lasten ja heidän vanhempien, sidosryhmien, oman tiimin sekä talon muiden tiimien ja muiden ryhmien lasten kanssa. Tiimityöskentelyssä tulee muistaa, että me kaikki olemme yksilöitä, joilla on vahvuudet ja kehittämisen kohteet. Talossa on muitakin tiimejä, joka luo arkisiin toimintoihin rikkautta sekä haasteita, mikäli ei olla puhuttu asioista selkeästi. Päivän aikana voi tulla muutoksia, joten tarvitaan joustavaa ja luovivaa työtettä, jotta arjen saa rullaamaan näistä muutoksista huolimatta. Kommunikointi monen eri tiiminjäsenen tai tahon kanssa tulisi olla selkeää.

Vuorovaikutusta tapahtuu varhaiskasvatuksessa useamman eri ammattiryhmän ja huoltajan kanssa arjen keskellä. Jotta vuorovaikutus olisi mahdollisimman sujuvaa, jossa jokaisella olisi samat lähtökohdat päästä vaikuttamaan sen kulkuun tulisi keskustelu olla enemmänkin dialogista. Dialogisen vuorovaikutuksen tärkein elementti on vastavuoroisuus, jossa ikään kuin palloa heitellään puolin ja toisin, jotta saadaan rakennettua ymmärrystä kummankin kannasta. (Mönkkönen 2018, 107-108.)

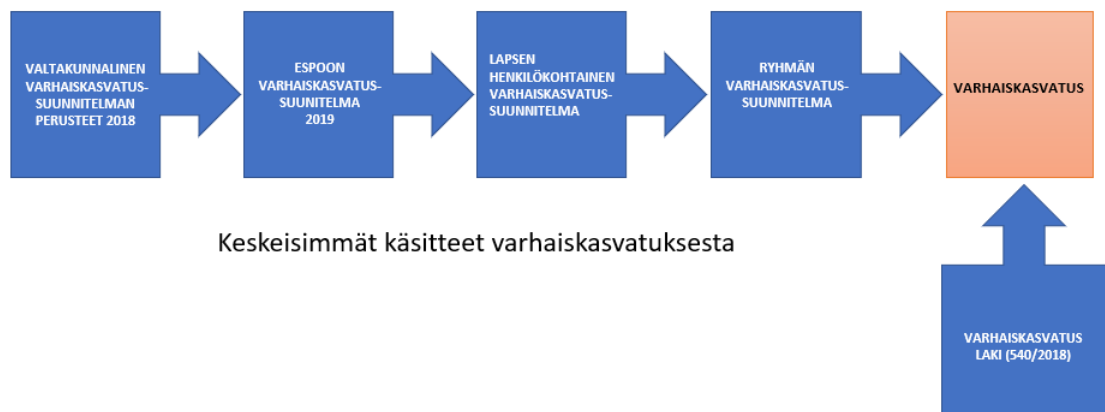
Työn kehittäminen

Mitä enemmän opin tuntemaan työyhteisöäni ja tehtävääni varhaiskasvatuksen opettajana, vahvistaa se omaa kehittymistäni. Tämä poikkeusaika haastaa varhaiskasvatuksen henkilökuntaa siinä, miten saa toteutettua laadukasta varhaiskasvatusta poikkeusajoista huolimatta ilman, että lapsen oikeudet kärsisivät. Ennen kaikkea haluan tuoda tällä päiväkirjamuotoisella opinnäytetyöllä näkyväksi varhaiskasvatuksen opettajan arkea, jotta

alalle haketuville avautuisi työn arki paremmin ja ne, jotka jo työskentelevät alalla saattaisivat saada kimmokkeen kirjoittaa auki pohdintoja omista työpäivistä ja -viikoista.

Varhaiskasvatuksen keskeisimmät käsitteet

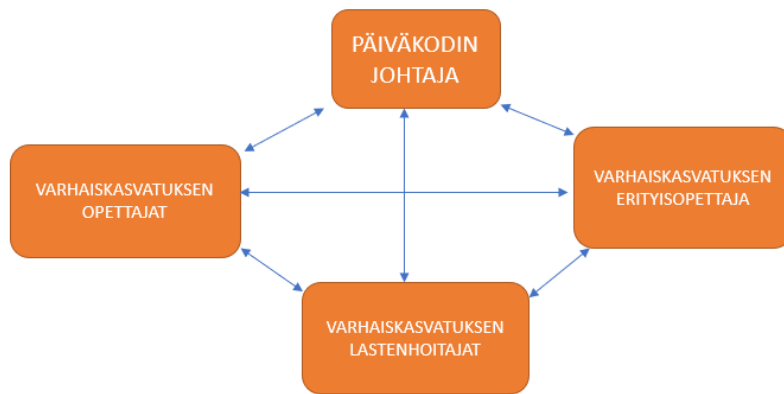
Varhaiskasvatuksen sanasto koostuu erilaisista termeistä. Olen konnut alle lyhenteineen ne keskeiset termit, jotka esiintyvät omassa työssäni. Varhaiskasvatuksella (VAKA) tarkoitetaan toimintaa, joka on suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen sekä hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Jotta varhaiskasvatusta voitaisiin järjestää, toteuttaa ja kehittää laadukkaasti on toiminnalle luotu materiaali tukemaan ja ohjaamaan varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on tämän materiaalin nimi (VASU). Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta rakennetaan jokaiselle lapselle henkilökohtainen lasten varhaiskasvatussuunnitelma (lapsen VASU), jota päivitetään säännöllisesti yhdessä lasten vanhempien kanssa ja lapsen tarpeiden mukaan (OPH).

Kuvio 1: Keskeisimmät käsitteet varhaiskasvatuksesta

Varhaiskasvatuksen henkilöstä

Varhaiskasvatuksen opettajalla (Vo) on vastuussa lasten varhaiskasvatussuunnitelmien arvioinnista ja laatimisesta yhdessä lapsen huoltajien kanssa sekä muiden kasvattajien, kuten varhaiskasvatuksen lastenhoitajien. Vo on myös vastuu ryhmän pedagogisen toiminnan toteutumisesta ja suunnittelusta. (OPH 2018, 10.) Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (Veo) osallistuu lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen ja arviointiin silloin, kun lapsella on havaittu tuen tarpeita (OPH 2018, 54).

Varhaiskasvatuksen henkilöstö

Kuvio 2: Varhaiskasvatuksen henkilöstö

3 Päiväkirjaraportointi

3.1 Viikko 1: Kohti kasvatuskumppanuutta

Viikkosuunnitelma

Tällä viikolla olisi ajatuksena rikastuttaa ryhmämme oppimisympäristöä vastaamaan ryhmän lasten tarpeita. Oppimisympäristön rikastuttaminen tukee lapsen kokonaisvaltaista kehitystä (OPH 2018, 32). Tarkoituksena olisi ottaa kuvia lapsista arkisissa puuhissa ja laittaa kuvat näkyväksi vanhemmille. Tämä on osa pedagogista dokumentointia, jolla saadaan arkea näkyväksi vanhemmille (OPH 2018, 37). Päästä keskustelemaan oman tiimin kanssa sekä itse päästä osallistumana talon tiimiin.

Keskiviikko

Menin tänään töihin välivuoroon, joka alkaa kahdeksalta aamupalalla. Edellisenä päivänä olimme talon tiimissä keskustelleet lasten hoitoajoista ja niiden pitävyydestä. Ryhmässämme hoitoajat perheiden kohdalla pysyvät pääsääntöisesti hyvin siinä mitä sopimuksessa lukee. Perheiden hoitoaikoja on hyvä seurata, koska se vaikuttaa meidän henkilökunnan työvuorojen suunnitteluun. Ryhmässämme on harkittu välivuoron aloittamista myöhemmin, mutta huomasimme poikkeavuuksia hoitoajoissa muutamien perheiden kohdalla. Olimme seuranneet tovin muutamien perheiden hoitoaikoja, jotka eivät täsmänneet sopimuksessa olevia aikoja. Tämä huomio tuli ottaa puheeksi perheen kanssa.

Koska varhaiskasvatus perustuu kasvatuskumppanuuteen, tulisi asia ottaa puheeksi sensitiivisesti perheen kanssa. Aluksi muistuttelin perhettä sopimuksessa olevasta hoitoajasta ja tiedustelin heiltä muuttuneesta tarpeesta muokata hoitoaikaa työn tai opiskeluiden takia toisenlaisiksi. Tämän jälkeen perhe oli yhteydessä päiväkodin johtajaan hoidon tarpeen muuttumisesta, jonka päiväkodin johtaja hyväksyi. Hoidon tarpeen muutokset ovat mahdollisia välittömästi, mikäli huoltajan työllistymisessä, opinnoissa tai koulutuksessa tapahtuu ennakoimattomia muutoksia (540/2018,17§).

Aamupalan jälkeen neljä lasta juoksi ja keikkuivat, joten päätimme lapsilähtöisesti rakentaa heille jumpparadan. Pieni toiminta alle kolmevuotiaille kesti vajaan 15 minuuttia ja saimme myös dokumentoitua toimintaa. Pienillä arjen toiminnoilla saa aikaan paljon iloa niin lapsille kuin varhaiskasvattajille. Tämän jälkeen aamupäivä menikin perushoidossa, siirtymätilanteissa ulos ja sisään.

Päivällä oli meidän ryhmämme ”tiimi”, jossa arvioimme edellisen viikon toimintaa ja pohdimme tarvittavia muutoksia ryhmään sekä suunnittelimme tulevia viikkoja ryhmään. Minulta oli asialista jäänyt kotiin, joten tästä unohduksesta viisastuneena tulemme jatkossa kirjaamaan tiimivihkoon tärkeät asiat.

Illtapäivällä siirryimme kello puoli kolmen jälkeen ulos, jossa olimme luvanneet ottaa valvontaan myös viereisen ryhmäperhepäivähoidon lapset, koska siellä oli henkilökuntavajetta. Teemme paljon yhteistyötä muiden ryhmien kanssa, sillä muuten arkea ei saisi rullaamaan.

Torstai

Päivä alkoi aamuvuorolla kello seitsemän, joka on myös aukaisuvuoro. Meillä tulee yksikön molempiin päihin aamulla henkilökuntaa avaamaan oman päädyn. Vuoro alkaa usein avaamalla ryhmän oven ja kalenterimerkintöjen tarkistuksella sekä vilkaisulla ryhmien puhelimiin. Ovet avataan perheille kello seitsemän, jolloin muutamia lapsia tulee jo sisään.

Meidän päädyssämme on meidän oman alle kolmevuotiaiden ryhmän lisäksi 3-5-vuotiaiden ryhmä, jonka ryhmän lapsia tulee meidän puolellemme aamulla ennen heidän ryhmän aikuisen työvuoron alkua. Olemme sopineet heidän ryhmän vastuuhenkilön kanssa, että ollaan aamulla meillä alle 3-vuotiaiden ryhmässä ennen kuin puoli kahdeksan vuoro saapuu. Tämä siksi, että meidän ryhmän lasten on helpompi jäädä heille tuttuun ja turvalliseen ympäristöön sekä lelut ovat heidän ikätasolleen sopivia tässä ryhmässä.

Aamu-ulkoilussa sattui lievä tapaturma, joka vaati soiton vanhemmille. Lapsen vanhempi tuli hakemaan lasta ja muutamalla sanalla kävin heidän kanssaan tapaturmaan liittyvän tilanteen läpi sekä kerroin terveysasemalle vietävästä lomakkeesta tärkeimmät seikat. Vanhempi lähti

lapsen kanssa kunnalliselle terveysasemalle ja ilmoitti meille iltapäivällä, että selvittiin tilanteesta säikähdyksellä ja kuhmulla. Ennen soittoa vanhemmille arvioimme tilanteen päiväkodilla. Mikäli katsomme tapahtuman sellaiseksi, että vanhemman on syytä tietää ja tehdä päätös tuleeko hän heti hakemaan lapsen näytille terveydenhuollon ammattilaisten arvioitavaksi. Vanhemman tehdessä päätöksen tulla hakemaan ja lähteä viemään lapsi näytille, on meidän täytettävä heille tapaturmaa koskeva lappu mukaan arviointikäynnille terveydenhuollon ammattilaisen luo.

Teemme hyvin vahvasti yhteistyötä yksikön muiden ryhmien kanssa, joka näkyi tänään mm. siten, että meidän ryhmästämmme lähti molemmat lastenhoitajat päiväunien aikaan päästämään muiden ryhmien varhaiskasvattajia omiin tiimeihin. Näin saadaan mahdollistettua kaikille tasa-arvoiset ja heille kuuluvat toiminnot.

Perjantai

Saavuun päiväkodille ”iltavuoroon” eli vuoroon, joka loppuu kello viisi. Olemme oman tiimin kanssa sopineet, että teen varhaiskasvatuksen opettajille suunnattua suunnittelua, arviointia ja kehittämistä (SAK-aika) perjantaisin. Varhaiskasvatuksen opettajan SAK-aika on noin viisi tuntia viikossa eli 13 prosenttia työajasta.

Käytin oman suunnitteluajan ryhmän oppimisympäristön kehittämiseen, koska ryhmästä on kesäksi otettu seiniltä kaikki kuvat irti, on kiva päästä puhtaalta pöydältä kehittämään ryhmää sellaiseksi, mikä tukee alle kolmevuotiaiden lasten kehitystä. Seinille on jo nyt laitettu lapsia kiinnostavia kuvia kuten eläimiä, mutta nyt halusin kehittää oppimisympäristöä lasta osallistavaksi. Meidän ryhmässämme on vain muutama, jotka osaavat sanallisesti ilmaista halukkuuttaan tehdä jotain. Jotta saadaan kaikille lapsille yhdenvertainen mahdollisuus osallisuuteen, tulostin Papunetin kuvatyökalua (Papunet 2020) hyödyntäen kuvia tukemaan osallisuutta.

Elokuussa olin ottanut jo muutamat kuvat ryhmässä olevista leluista, joista tulostimme paperiset kuvat. Tarkoitus olisi laittaa näitä kuvia lelulaatikoihin sekä seinälle lapsen tasolle, jotta kuvaa osoittamalla lapsi voisi kertoa mitä haluaa tehdä. Koska kaikki lelut ja materiaali ei meidän pienissä tiloissamme voi olla lapsille esillä ja heti saatavilla, tulostin myös muutaman kuvan liukuoviin, jotta lapsi tietää mitä ovien takana on ja mahdollisesti oppisi pyytämään sieltäkin itselleen mieluista tekemistä.

SAK- aika on hyvä olla, mutta nytkin huomasin, että se menee myös todella nopeasti. En saanut kaikkea valmiiksi, mitä olin ajatellut. Vaikka kuvat löytyivätkin helposti, vei laminointi, leikkaaminen ja liimaaminen aikaa myös. Ensi viikolla sitten pääsen laittamaan kuvat niille tarkoitetuille paikoille.

Viikkoanalyysi 1

Viikko koostui yhteistyöstä niin vanhempien kuin muiden yksikön ryhmien kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet velvoittaa myös varhaiskasvattajia yhteistyöhön lasten huoltajien kanssa. Pääpaino yhteistyön alkamiseksi vanhempien kanssa tulisi olla meillä varhaiskasvattajilla. Yhteistyöllä voi olla useita eri merkityksiä, muotoja ja tarpeita riippuen lapsesta ja perheen tilanteesta. (OPH 2018, 34.) Kyseisellä viikolla tarpeet koskivat päivittäisten kuulumisten vaihtoa perheiden kanssa sekä hieman arkaluontoisten asioiden puheeksi ottamista. Koska suurin osa perheistä on uusia ja lapset ovat perheen esikoisia, olemme vaihtaneet kuulumisia hyvin perusteellisesti vanhempien kanssa sekä toivomme, että saamme vanhemmilta jatkossa palautetta siitä, miten muuttaa tai kehittää kuulumisten vaihtamista. Vanhempien ja varhaiskasvattajien välille on tavoitteena rakentaa kasvatusyhteistyö, jossa vallitsee keskinäinen luottamus, tasa-arvo ja kunnioitus (OPH 2018, 34-35).

Jotta lapsen päivästä olisi vanhemmille jotain kerrottavaa on meidän suunniteltava pedagogista toimintaa lapsille, joka varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa on määritelty toiminnaksi, jonka tulisi edistää lapsen oppimista ja hyvinvointia sekä laaja-alaista osaamista (OPH 2018, 36). Toiminnassa pyrimme ottamana lapsen mielenkiinnon kohteet huomioon, kuten aikaisemmin mainittu liikuntarata, joka oli lapsista lähtöisin aikuisen tuella rakennettu rata. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet korostaa, että varhaiskasvattajat olisivat sensitiivisesti läsnä ja havainnoimassa lapsia, jotta pystyttäisiin toteuttamaan ja tunnistamaan tilanteista nousevia pedagogisia mahdollisuuksia (OPH 2018, 38).

Tätä ajatusta lapsen osallisuuden tukemiseksi ja mahdollistamiseksi sain vahvistettua, kun käytin SAK-aikaa, jossa lähdin kehittämään oppimisympäristöämme lapsilähtöisemmäksi lisäämällä kuvia arjen tueksi, jotta myös vasusta (2018) nousevat oppimisympäristöä koskevat seikat toteutuisivat. Näitä oppimisympäristöä koskevia vasun (2018) painottamia toimia on luoda ympäristö lapselle sellaiseksi, että hänellä on mahdollista käyttää kaikkia aistejaan toimintaa etsiessä ja joka on lasten kanssa yhdessä suunniteltu (OPH 2018, 32). Muutamien kuvien laittaminen seinille ja niiden käyttäminen lasten kanssa on vasta alkua, joka vaati meiltä kaikilta opettelua. Tulemme kuitenkin jatkossa lisäämään kuvia ja harjoittelemaan lasten kanssa niiden käyttöä osana vuorovaikutusta ryhmässämme.

3.2 Viikko 2: Osallisuutta tukeva oppimisympäristö

Viikkosuunnitelma:

Toisen viikon keskeisimmät suunniteltavat asiat ovat tukikuvat ja viikon liikekuva. Tukikuvilla olisi tarkoitus rikastuttaa vuorovaikutusta ryhmämme lasten kanssa ja saada lisättyä heidän osallisuutta arjessa. Tukikuvat ovat apuväline kommunikoinnissa, jolla viestintä tapahtuu (Papunet 2020).

Maanantai

Sain tänään aloitettua tukikuvien sijoittelun niille kuuluville paikoille. Samalla, kun asettelin kuvia, tulin ajatelleeksi ryhmämme tiloja. Nykyiselle kokoonpanolle tilat soveltuvat kokonsa puolesta hyvin erilaisiin leikkeihin, mutta entä sitten, kun ryhmä koko mahdollisesti paisuu yli kahdentoista lapsen. Toki tällä hetkellä suositus on, että olisimme mahdollisimman paljon lasten kanssa ulkona ja pakolliset hetket sisällä, joten tämä tuo uusia mahdollisuuksia leikeille ja toiminnalle.

Pidin myös tänään SAK-ajan (suunnittelu, arviointi ja kehittämisajan), jossa tutustuin yhden lapsen henkilökohtaiseen varhaiskasvatussuunnitelmaan, koska ajattelin lähikuukausina pitää hänen henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelmaansa liittyvän keskustelunsa. Varhaiskasvatuslaissa (540/2018, §23) on määritelty lapsen oikeudesta saada henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan yhteistyössä lapsen vanhempien tai muun huoltajan kanssa lasta koskevat henkilökohtaiset tavoitteet, tuen tarpeet, tukitoimet ja niiden toteuttaminen. Laissa myös painotetaan, että lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta vastaa päiväkodissa varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden omaava henkilö. Henkilökohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa laatiessa tulee myös muistaa lapsen vahvuusnäkökulma sekä muutama tavoite, joiden toteutusta voidaan arvioida seuraavassa keskustelussa vanhempien kanssa.

Tiistai

Tänään oli yksikkömme talon tiimi, johon usein osallistuu jokaisen ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja(t). Jaamme kuulumiset ryhmistä ja mietimme yhdessä pedagogisia ratkaisuja arjen sujuvuudeksi. Johtaja myös kertoo kuulumiset laaja-alaisesta johtajien kokouksesta ja tänään aiheena oli kestävä kehitys varhaiskasvatuksessa ja sen tuominen esille ryhmä vasuun sekä näin osaksi arkea yksikössämme. Talon tiimissä käsiteltyjä aiheita tulisi viedä omiin ryhmiin ja muille kasvattajille.

Jokaisessa suomenkielisessä varhaiskasvatus (SuVa) yksikössä on kestävä kehitys jollain tavalla otettava huomioon. Meidän yksikössämme on Keke Päiväkodissa-materiaali (2010) ja joissain Espoon kaupungin yksiköissä on Vihreä lippu -materiaali tuomassa kestävästä kehityksestä osaksi arjen pedagogisia ratkaisuja. Keke päiväkodissa -oppaassa kerrotaan, että päiväkotikäisen lapsen kohdalla kestävästä kehityksestä kannattaa toteuttaa konkreettisesti (Luomi ym. 2010, 9). Joten meillä alle kolmevuotiaiden ryhmässä tämä konkretisoituu parhaiten, kun

harjoittelemme sosiaalisia suhteita ja mahdollistetaan pitkäkestoisten leikkien toteutuminen sekä jatkumo. Toki harjoittelemme luonnossa kunnioittamaan siellä kasvavia kasveja sekä kiinnitämme huomiota luontoon kuulumattomiin asioihin, kuten karkkipapereihin.

Keskiviikko

Tiimissä tänään päätimme isänpäivään liittyvistä askarteluista. Vaikka elämme vasta syyskuuta, on erilaisiin juhliin liittyvät seikat hyvä käsitellä hyvissä ajoin, jotta voidaan tehdä tarvittavat hankinnat ajoissa. Päätimme tehdä taikataikinaa, josta jokainen lapsi oman taitotasonsa mukaan saa muovilla isälleen avaimenperän. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2018) tunnistaa myös erilaiset juhlalat osana varhaiskasvatusta, kuten nyt tämä tuleva isänpäivä. Juhlat liitetään osana kulttuurista osaamista, vuorovaikutusta ja ilmaisua, jota voidaan tässä kohtaa kutsua kulttuurikasvatukseksi. Tarkoituksena on tarjota erilaisia kokemuksia ja vahvistaa lapsen kulttuuri-identiteettiä. (OPH 2018, 25.) Kulttuurikasvatusta tukee myös se, että ryhmässämme on näkyvillä vuosikello, jossa eri uskontojen tärkeimmät juhlapyhät merkitty. Näin voimme myös tukea eri kulttuurista tulevia lapsia tunnistamaan heidän juhlansa ja tuoda ne näkyväksi kaikille lapsille.

Pohdimme myös tulevia juhlia mm. sadonkorjuu ja joulu, jotka on yleensä järjestetty yhteisesti kaikkien ryhmien kanssa. Tällä hetkellä THL:n suositus varhaiskasvatukseen on, että jokaisen ryhmän pitäisi toimia vain omana ryhmänä. Myös tämä muokkaa ajattelevaan toimintaa uudella tavalla, esimerkiksi tulevaisuudessa juhlien järjestämisen ulkona. Ryhmämme ikkunaan olemme laittaneet muutamia lauluja ja koristeita sadonkorjuuseen liittyen, joita sitten yhdessä muiden varhaiskasvattajien kanssa olisi tarkoitus laulella ja leikkiä lasten kanssa.

Toinen asia, josta puhuimme, oli liikunnan lisäämistä arkeen ja päätimme ottaa kokeiluun viikon liikkeen lasten kanssa. Meinaamme innostaa perheitä tähän viikon liikkeeseen myös kotona tekemällä vanhemmille näkyväksi viikon liikkeen kuvana seinään, mutta myös lasten omina kuvina toiminnassa. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet korostaa liikunnan merkitystä pedagogiseksi toimintatavaksi osana varhaiskasvatusta, jossa vaihtelee liikunnan rakenne siten, että lapsella on mahdollisuus omaehtoiseen liikuntaan niin sisällä kuin ulkona sekä ohjattuun liikuntaan (OPH 2018, 43).

Mielestäni viikon liike tukee hyvin liikuntakasvatusta niin lapsen omaehtoista kuin ohjattua, koska olemme huomanneet lasten nauttivan liikkumisesta erityisesti juosten. Nyt pienissä tiloissamme mahdollisuus juosta on rajallinen, joten viikon liikkeellä liikkuminen mahdollistaa myös lapsen omaehtoisen tarpeen liikkumiselle turvallisesti. Ensi viikolla alkavaan viikon liikkeeseen idea tuli lapsilta, jotka harjoittelivat pomppimista.

Torstai

Tänään lähetin linkin vanhemmille etäyhteyden kautta järjestettävään vanhempainiltaan, joka näin poikkeusaikana onkin toivottu järjestettävän joko ulkona tai etäyhteydellä. Loin kutsun vanhemmille ja olinkin kirjoittanut kaikkien ryhmämme vanhempien sähköpostit valmiiksi niille osoitettuun kenttään, mutta päätin vielä varmistaa kollegalta toimintani ennen kutsun lähetystä. Aloin nimittäin epäilemään toimintani eettisyyttä ja tietosuojaa, jotka osoittautuivat ihan oikeaksi. Koska meitä varhaiskasvatuksen henkilöstöä velvoittaa myös Varhaiskasvatuslaki (540/2018, 40§) salassapito, oli lupauksen puitteissa hyvä, että tarkistin oman toimintani seurauksen etukäteen. Mikäli olisin toiminut, kuten itse ajattelin aluksi, toimintani seurauksena kaikille olisi näkynyt muiden sähköpostit. Muutamalla muokkauksella sain kuitenkin lähetettyä ne kenenkään yksityisyyttä loukkaamatta.

Koska varhaiskasvatus perustuu kasvatuskumppanuuteen ja vanhempien osallisuuteen myös lapsen asioissa, on etäyhteydellä pidettävä vanhempainilta jollain tavalla haaste vanhempien osallisuutteen. Ratkaisimme osittain osallisuuden mahdollisuutta tekemällä vanhemmille alustavan paperisen infokirjeen tulevasta vanhempainillasta, jossa pyydettiin vanhempia esittämään sähköpostilla mieltä askarruttavat asiat. Tämä toimi mielestäni hyvin ensimmäiseksi vanhempia osallistavaksi asiaksi, vaikkakaan tämä ei tuottanut tulosta kuin muutaman kysymyksen verran vanhemmilta.

Perjantai

Tämä päivä yllätti lapsimäärällään täysin. Meidän ryhmässämme oli viisi lasta paikalla, joka tarkoittaa noin yhden aikuisen verran lapsia. Tällaisia päiviä sattuu harvoin ja syy ”lapsikatoon” oli se, että meidän ryhmässämme on paljon lapsia, jotka tekevät lyhyempää päivää tai vajaata viikkoa. Tällaiset päivät ovat hyviä paikalla olleiden lasten havainnointiin arjessa. Koska itse pääsin vasta tänään saapumaan töihin lounaalle, sain rauhassa havainnoida yhtä lasta ruokailussa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet korostaa erityisesti leikin havainnointi osana lapsen arkea, mutta myös oikeus saada monipuolisia kokemuksia muiltakin eri oppimisen alueilta: kielten rikasta maailmaa, ilmaisun monia muotoja, minä meidän yhteisömmä, tutkin ja toimin ympäristössä ja kasvan, liikun ja kehityn. Havainnoinnilla on tärkeä rooli varhaiskasvatuksessa, koska se lisää meidän varhaiskasvattajien sekä muun henkilöstön ymmärrystä lasten ajattelusta ja kiinnostuksen kohteista sekä heidän tunteistaan ja kokemuksistaan. (OPH 2018, 39-48.)

Nämä oppimisen alueet näkyvät meidän arjessamme eheytyttyinä kokonaisuuksina, jotka näkyvät osana päivärytmiä, siirtymiä ja ennen kaikkea lapsen mielenkiinnon kohteita. Syy miksi valitsin havainnoida lasta juuri ruokailuhetkessä oli se, että lapsi oli alkanut syömään itse pienen hetken sisällä. Olin kiinnostunut näkemään edistymistä ja pienemmän lapsimäärän

vaikutuksia ruokailuun. Ruokakasvatus kuuluu osaksi varhaiskasvatussuunnitelman perusteista (2018) nousseita oppimisen alueita, joten tästäkin syystä havainnointihetki tuli tarpeeseen.

Ruokailuhetkessä havainnointi onnistui tänään hyvin, koska lapsia oli vähemmän, joka mahdollisti intensiivisemmän havainnoinnin. Tämän lapsen kohdalla ruuan asetteleminen lautaselle sekä lapsen toimintatapojen havainnointi ruokailuhetkessä oli erityisen tärkeää. Yhdessä muiden kasvattajien kanssa pääsimme yhteisymmärrykseen ruokailuhetkellä siitä, että ruoka tulee olla lapselle helposti näkyvillä ja eroteltuna, jotta lapsi pystyy päättämään mitä maistaa ja syö lautaselta. Ruokarauha myös mahdollisti keskittymisen ruokailuun sekä hyvin nukuttu yö takan takasi sen, että ruokapöydässä jakoi olla loppuun saakka.

Viikkoanalyysi 2

Tämä viikko painottui hyvin paljon oppimisympäristön muokkaamiseen sellaiseksi, että se tukee alle 3-vuotiaan kehitystä ja tarpeita, jossa korostuu kestävä kehitys.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet tunnistaa myös kestävä kehityksen osana varhaiskasvatusta kuten myös Espoon varhaiskasvatus painottaa valintoihin, joissa korostuu kestävä kehityksen mukaiset valinnat. (OPH 2018; Espoon varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 17.) Kestävää kehitystä toteutettiin ryhmässä tällä viikolla siten, että ei keksitty pyörää uudestaan vaan käytimme olemassa olevia asioita. Hyödynsimme edellisvuosien sadonkorjuujuhlaan käytettyjä materiaaleja, joista kehitimme vain uuden tavan käyttää niitä.

Tällä viikolla keskityimme ryhmämme tilojen muokkaamiseen lapsille sopivaksi. Ryhmän tiloja ja siihen kuuluvia kalusteita, välineitä ja tavaroita kutsutaan fyysiseksi oppimisympäristöksi (Helenius & Lummelahti 2018, 147). Erityisesti varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa veloitetaan lapsen mukaan ottamista oppimisympäristön kehittämiseen ja muokkaamiseen, jotta voidaan taata lapselle hänelle kuuluva oikeus tutkia ympäristöään ja maailmaa kaikilla aisteilla ja keholla (OPH 2018, 33). Lapsia tuli havainnoitua ja seurattua minne he usein menevät leikkimään ja minne lelut jäävät leikkien jälkeen. Ruokailutilanteessa tuli havainnoitua lapsen paikan sopivuutta ja sen perusteella muokattiin paikka sopivaksi.

Pedagoginen toiminta oli myös arjessa läsnä paljolti, kun ryhmän oppimisympäristöä muokattiin lasten kanssa sekä juhlapyyhiä pohdittiin toteutettavaksi. Pedagogisella toiminnalla tarkoitetaan kokonaisvaltaista lapsen oppimisen ja hyvinvoinnin edistämistä sekä laaja-alaisen osaamisen tukemista. Tärkeää pedagogisen toiminnan toteutumiseksi on kanssakäyminen lasten ja henkilöstön välillä, jossa korostuu lasten ideat yhdessä henkilöstön kanssa toteutettuna. Osana tätä tämän viikon pedagogista toimintaa on ollut pedagoginen dokumentointi, jossa erityisesti on korostunut havainnointi sekä kuvat, joita on otettu lasten puuhastellessa. Näin saatiin myös vanhemmille näkyväksi arkea, jonka tarkoitus on tuottaa vanhemmille tietoa lapseen liittyen. (OPH 2018, 37.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden painottamana tuli myös monipuolisesti käytettyä erilaisia työtapoja kuten tieto- ja viestintäteknologiaa vanhempainillan kutsuun liittyen. Itse opin, että sähköpostiakin voi herkästi käyttää vahingossa väärin. Vaikka varhaiskasvatussuunnitelman perusteet kannustaa lasten kanssa käyttämään monipuolisia työtapoja, meinaan itse ensin tutustua käyttämäni toimintaan huolella, jotta vältytään eettisyyttä laiminlyövilta seikoilta esimerkiksi tablettipelejä hyödynnetessä. (OPH 2018, 24.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet korostaa pienten ryhmässä havainnoimaan herkästi lasten keholliset ja sanattomat viestit (OPH 2018, 38). Näiden havainnointi onnistui meiltä perjantaina hyvin, koska lapsia oli melkein yhtä paljon kuin ryhmässä henkilökuntaa, joten kahdenkeskinen vuorovaikutus sai suuren merkityksen. Havainnointi tukee myös varhaiskasvatuksen opettajan työtä silloin, kun lapsen henkilökohtaisia tavoitteita lähdetään kirjaamaan vasuun. Näitä henkilökohtaisia tavoitteita meidän ryhmämme lapsilla usein liitetään siirtymätilanteisiin, omatoimisen syömisen ja pukemisen harjoitteluun sekä kuivaksi opetteluun tukemiseen.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan lapselle 2-3 kuukauden jälkeen hoidon aloituksesta. Tämän suunnitelman tekemiseen osallistuu varhaiskasvatuksen opettaja tekemällä yllä mainittuja valmisteluita, lapsi itse siten, että häneltä kysytään ja selvitetään ikätasoisesti mielipide itsestään toimijana ja lapsen huoltaja/t. Varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteena on selvittää lapsen kiinnostuksen kohteet ja tarpeet sekä tavoitteet toiminnalle, jotta niihin päästään. (Espoon varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 9-10.)

3.3 Viikko 3: Tunteet pelissä

Viikkosuunnitelma:

Tällä viikolla olisi tarkoitus toivottaa tervetulleeksi uusi lapsi perheineen ja sopia heidän kanssaan harjoittelun kulusta sekä aloituskeskustelun pitämisestä. Tervetuloa varhaiskasvatukseen- toimintamalli on tärkeä osa varhaiskasvatuksen aloitusta, jota myös Espoo painottaa varhaiskasvatussuunnitelmassaan. Ajatuksen on, että kasvatusyhteistyön aloittaminen huoltajan kanssa. Toiminnan lähtökohtana on, että saadaan mahdollisimman sujuvan ja turvallisen alun varhaiskasvatukseen. (Espoon varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 68.) Tiistain vanhempainillan runko käydä läpi yhdessä tiimin ja johtajan kanssa. Muokata siirtymätilanteita pukemista tukevammaksi. Havainnoida lasta/lapsia varhaiskasvatussuunnitelmia silmällä pitäen.

Maanantai

Jos viime viikolla oli lapsikato, niin tänään oli erityisen iso sellainen. Ryhmässämme oli ainoastaan yksi lapsi paikalla. Syy siihen, että lapsi pidetään herkemmin kotona, on Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön laatima suositus varhaiskasvatukseen järjestäjille koronavirusepidemian aikana. Suosituksen taustalla on, että varhaiskasvatukseen osallistuvilla lapsilla ja henkilökunnalla olisi koronaepidemian aikana turvallista olla yksikössä. Suosituksen ensimmäisessä kohdassa jo painotetaan oireisen lapsen hoitamista kotona eikä tuomalla varhaiskasvatukseen. (THL 2020, 2.) Vaikka eihän varhaiskasvatus ole sairaan lapsen hoitoa ollut ennenkään, on nyt näkyvissä se, että herkemmin pidetään lapsi kotona, mikäli lapsella on hengitystieinfektioon liittyviä oireita.

Se mihin myös THL:n suositus painottaa on, että varhaiskasvatuksen sisällä tapahtuvia tarpeettomia fyysisiä kontakteja tulisi välttää (OKM, THL 2020, 3). Se tarkoittaa sitä, että varhaiskasvatuksen henkilöstön tulisi pysyä oman ryhmän kanssa eikä ryhmiä sekoiteta tai yhdistellä. Tämä ei meidän yksikössämme tule olemaan niin iso muutos, että ryhmiä ei suositella sekoitettavaksi, koska lapsiryhmämme lapset ovat pieniä, jo omassa ryhmässä olemisen vaatii totuttelua sekä siirtymät liikumme muutenkin oman ryhmän lasten kanssa pienryhmittäin.

Erityisesti uusien lapsien vanhempineen aloittaessa päivähoitoa on pitänyt tehdä järjestelyitä, siten että lapsen ja huoltajan oikeudet säilyisi, eikä henkilökunnan tai muiden lasten turvallisuutta vaarannettaisi. Koska Varhaiskasvatuslain (540/2018, 20§) säädetään lapsen huoltajan oikeudesta osallistua ja vaikuttaa lapsen varhaiskasvatukseen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin, on perheille mahdollistettu tutustuminen varhaiskasvatukseen melko normaalisti. Olemme onneksi saaneet uusia lapsia porrastetusti tulemaan yksikköömme harjoittelemaan, jossa lapsen harjoittelu pääsääntöisesti on tässä Covid-19 poikkeustilanteessa suoritettu ulkona. Lapsi ja yksi huoltaja on saanut tulla sisälle myös ruokailuun ja katsomaan tilat.

Tiistai

Tänään piti olla ryhmämme vanhempainilta, joka päätettiin kuitenkin siirtää henkilökunnan ja lasten poissaolojen vuoksi. Muutama viikko sitten laitoimme kutsut vanhemmille vanhempainiltaan, jossa oli annettu vanhemmille mahdollisuus esittää etukäteen kysymyksiä meille varhaiskasvatukseen liittyen tai mihin vaan yleisesti lapsiin liittyvää. Kysymyksiä tuli vain yksi, joka liittyi hyvin tärkeään aiheeseen eli leikkiin. Eräs vanhempi myös mietti, että onko leikille aikaa pienten ryhmässä kaiken perushoidon jälkeen.

Kysymys aiheutti meidän tiimissämme hiukan ihmetystä, koska lapsille on ryhmässämme mahdollistettu aikaa leikille. Oli mietittävä ratkaisu sille, että tieto päivän aikana tapahtuvista leikeistä ja touhuista saavuttaisi vanhemmat paremmin. Syys selvisi niinkin yksinkertaisesta asiasta kuin lapsilistasta. Yksinkertaisimmillaan lapsilista on lista ryhmän

lasten nimistä. Listalta ympyröidään paikalla olevat lapset ja vedetään yli aamun aikana ne lapset, jotka ovat sairaana tai muuten poissa. Hakutilanteessa listalta vedetään nimi yli, niin että aikuiset tietävät ketkä lapsista on haettu. Tästä lapsilistan muokkaamisesta kerron myöhemmin, koska haluamme ensin pitää vanhempainillan, josta toivottavasti saamme kuulla vanhemmilta itseltään siitä mitä heille on tärkeää kuulla lapsen päivästä.

Palaan aiheeseen leikki, joka on myös Varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 3§) tunnistettu lapsen oikeudeksi. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (OPH 2018, 22) painottaa leikkiä osana lapsen oppimiskäsitystä, jossa leikki on yksi osa lapsen tapaa oppia ja havainnoida maailmaa. Leikki on hyvin tärkeä osa varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, jossa lapsi oppii ja omaksuu erilaisia taitoja ja tietoja. Vaikka meille varhaiskasvatuksen henkilöstölle leikki on itsestään selvyyttä, tulisi meidän kiinnittää enemmän huomiota siihen, miten me sitä tuomme vanhemmille myös näkyväksi. Sillä onhan leikki lapsen ”työ”, joka tukee lapsen oppimista ja kehitystä, siksi tärkeä osa lapsen varhaiskasvatus päivää.

Keskiviikko

Tänään pukemistilanteessa tapahtui yhden lapsen kohdalla hyvin suuri tunnepurkaus hänen pukiessa aikuisen tukemana vaatteita päälle. Tilanne eskaloitui hyvin nopeasti nollostaan sataan, mikä sai itseni miettimään näin jälkikäteen tätä pukemistilannetta. Kuinka olisin voinut estää tilanteen päättymisen valtavaan tunnepurkaukseen. Olisiko ennakoinnilla saanut tämän lapsen kohdalla tilanteen pysymään maltillisempaan vai toisen laisella pienryhmäkokoontamisella. Kysymyksiä on monia, eikä niihin välttämättä ole saatavilla vastausta, mutta omalla toiminnalla pystytään tulevaisuudessa vaikuttamaan tilanteeseen.

Tilanne myös havahdutti minut ajatukseen tunnetaitokasvatuksesta alle kolmevuotiaiden ryhmässä ja erityisesti sen tärkeyteen. Pukemistilanteesta syntyvä tunnereaktio lapselle oli voimakas, johon loppujen lopuksi tarvitsi aikuisen sanoittamaan tilanteesta aiheutuvaa tunnereaktiota. Tämä mielestäni myös kasvattajana haastaa minua tunnistamaan ja nimeämään erilaisia tunteita. Alle kolmevuotiaalle, kun nimetään tunteita ei onneksi tarvitse vielä käyttää monimutkaisia sanoja vaan riittää, että kertoo perustunteista, ilosta, surusta ja vihasta. Kuvilla ja omilla ilmeillä itse edistän lapsen ymmärrystä vallitsevaan tunteeseen.

Kanninen & Sigfrids (2012, 31) mainitsi tärkeän näkökulman turvattomuuden tunteesta, joka saa aikaan lapsessa stressireaktion kyseistä toimintaa kohtaan ja erityisesti tämä korostuu siirtymätilanteissa. Pienen lapsen aloittaessa päiväkodissa on hänen maailmassaan eri tavalla ärsykeitä kuin kotona. Kotona pukemistilanteessa on lapselle tutut aikuiset ja muutenkin tuttu ympäristö. Päiväkodissa pukemistilanteessa on useampi lapsi ja kasvattaja, joka saa lapsessa aikaan turvattomuuden tunnetta ja epätietoisuutta. Meillä kasvattajilla onkin ensiarvoisen tärkeää luoda siirtymätilanteista esimerkiksi tästä pukemistilanteesta rauhallinen

porrastamalla pukemiseen tulevia muita lapsia ja tällä tavalla vähentää ympäristöstä tulevia ärsykejä.

Torstai

Elisestä pukemisepisodista viisastuneena tehtiin tilanteeseen muutamia muutoksia, jotta saataisiin lapselle onnistumisen kokemus tilanteesta. Muutokset tehtiin vähentämällä pukemiseen menevien lasten määrää sekä ajoitettiin lähtöä ulos siten, että pisimpään ulkona jaksavat lapset saivat lähteä pukemaan ensin. Näillä jo pienillä muutoksilla saatiin tilanteesta toimiva, jolloin lapset saivat negatiivisesta kokemuksesta myönteisen. Tämä vaati meiltä kasvattajilta sensitiivistä työtettä sekä lapsen havainnointia ryhmässä eri toiminnoissa eri lasten kanssa.

Onnistumisen kokemukset tulevat myös varhaiskasvatussuunnitelman perusteista osana oppimiskäsitystä, jossa painotetaan luomaan lapselle sellainen ympäristö, joka haastaa häntä sopivalla tavalla ja jossa on mahdollista saada onnistumisen kokemuksia (OPH 2018, 22). Mannerheimin lastensuojeluliitto kertoo lapsen itsetunnon kehittyvän nimenomaan silloin, kun hän saa onnistumisen kokemuksia siitä, että hän osaa, kehittyy ja saa osakseen myönteistä palautetta. Tämä lapsi kenen kanssa tuli voimakkaat tunteet esiin pukemistilanteessa on täyttämässä hetken kuluttua kolme. (MLL 2017).

Viikkoanalyysi 3

Tämä viikko koostui leikistä ja tunteista, jotka linkittyvät hyvin yhteen, koska kumpaakin taitoa tarvitaan kehittämään toista. Lapsen voimakkaat tunnereaktiot saattavat aluksi pelästyttää kasvattajan kuin kasvattajan erityisesti tilanteissa, jossa yhteistä kieltä ei vielä ole, jolla kommunikoida. Siksi tunteiden nimeämisellä on merkittävä rooli lapsen kielen kehityksen ja tunteiden säätelyn kannalta. Kasvattajana minun rooliini on nimetä lapselle tunteet sekä auttaa lasta toimimaan tilanteissa myönteisesti.

MLL (2017) kuvaa tätä 2-3 vuotiaan ikää iäksi, jolloin tahtomisen harjoittelu on päällä suurimmillaan. Tämä vaihe on lapselle erityisen tärkeä hän itsetunnon kasvamisen kannalta. Pukemistilanne oli lapselle sekä kasvattajalle eräänlainen kasvun paikka, jossa minä kasvattajana tuin lapsen itsetunnon kehittymistä myönteisessä ilmapiirissä. Kun lapsi sai puettu sekä pukemisen aikana, lapsi sai minulta positiivista palautetta ja kannustusta, joka johti siihen, että lapsi sai puettu ja ehkä kasvoi muutaman sentin pituutta saaduista kehuista. Sekä loin turvallisen ympäristön pukea, koska lapselle asetettiin rajat, jossa pukeminen tapahtuu.

Tunnetaitokasvatuksella on erityinen asema lapsen kehityksen kannalta, koska se vahvistaa lapsen itsearvostusta, itseluottamusta, ja itsetuntoa. On sillä myös tarkoitus vahvistaa ja

tukea lapsen sosiaalisia taitoja ja hyvä kaverisuhteita. Näiden taitojen harjoittelu tapahtuu varhaiskasvatusympäristössä, jossa lapselle nimetään ja tuetaan tunnistamaan tunteet ja niiden säätely. Tunnetaitokasvatuksella myös lisätään ja tuetaan lapsen turvallisuuteen liittyviä asioista. (Lajunen, Andell & Ylenius-Lehtonen 2015, 11.)

Tavalliseen päivään varhaiskasvatuksessa mahtuu useampi siirtymätilanne, jolloin taritaan sensitiivistä havainnointia ja tilannetajua kasvattajalta, jotta lapsella olisi turvallinen olo olla tilanteessa. Lapsen jokainen tunne mielestäni olisi hyvä tunnistaa ja oppia ymmärtämään, jotta lapselle ei tule olo, että hänen tunteillaan ei ole täällä tilaa. Tämän viikon aikana huomasin myös, että pelkkä tunteiden nimeäminen tai sanoittaminen ei ole yksinään riittävää. Tarvitaan myös kasvattajia tukemaan lasta tunteen säätelyssä ja ohjaamisessa sekä ilmaisussa.

Kuinka kasvattaja tähän pystyy, on ehdottomasti ennakoimalla, havainnoimalla ja kertoa lapselle, että tunne on hyväksyttävä ja puuttua tilanteeseen toisella tavalla, mikäli tunnemyrskyssä lapsi on käyttäytynyt ei-toivotulla tavalla. Sanoitetaan tunnetta ja kerrotaan, miten voidaan lähteä purkamaan sitä sen iskiessä. Toinen mitä huomasin, on työrauhan tärkeys tällaisissa tilanteissa. Kun työkaverilla on lapsen kanssa ”tilanne päälle”, olisi hyvä käyttää tilanteessa pelisilmää ja ottaa, vaikka muut lapset haltuunsa siksi aikaa, että saadaan tunnekuuhu laskettua tasolle, jossa lapsi pystyy vastaanottamaan aikuisen ohjeistusta. Ottamalla muut lapset haltuun, mahdollistetaan tilanteessa olevalle lapselle ja aikuiselle sen rauhallinen käsittely. Mikäli toinen kasvattaja keskeyttää tilanteen voi seuraukset olla sellaiset, jossa palataan lähtöruutuun. Toki auttaa täytyy, jos kollega pyytää itse apua.

3.4 Viikko 4: Lapsilähtöisyys arjen peruspilarina

Viikkosuunnitelma

Tällä viikolla on tarkoitus tehdä askarteluun malleja ja kerätä toimintaan liittyvät tarvikkeet yhteen paikkaan. Viikkoon olisi tarkoitus saada mahtumaan myös lapsilitan päivittämistä ja muokkaamista siten, että se tukee kuulumisten vaihtamista paremmin. Tarkoituksena olisi myös laatia vuosikellon pohjalta kuukausisuunnitelman, joka on hyvä työkalu tällaiselle vasta uransa alkuvaiheessa olevalle varhaiskasvatuksen opettajalle. Näin osaan paremmin huomioida kuukauden tärkeät teemat, sekä päivämäärät. Loppuviikosta on hyvä etsiä huomioliivit lapsille sekä jakaa lapset pienryhmiin ensi viikon maanantain retkeä ajatellen.

Maanantai

Tänään sain päivitettyä ryhmämme lapsilistan sellaiseksi, että sitä voi lukea kuka tahansa, joka luovuttaa lapsen hakutilanteessa vanhemmalle. Lapsilista on työväline, jolla pidämme kirjaa sinä päivänä olleista lapsista. Tämä on myös osa turvallisuustoimia, jotka vaikuttavat

hakutilanteisiin tai muihin poikkeustilanteisiin. Artikkelissa Varhaiskasvatuksen turvallisuustyön organisointi ja johtaminen kerrotaan lapsen luovuttamiseen liittyvistä asioista, joissa painotetaan hakijalta oikeutta hakea lasta sekä hakijalta odotetaan päihitteettömyyttä. Artikkelissa sanottiin myös, että ei ole sääntöä sille minkä ikäiselle hakijalle lapsi voidaan luovuttaa, mutta meidän yksikössämme Espoossa on, että vain täysi-ikäinen aikuinen voi hakea lapsen. (OPH 2008.)

Tein muutoksen lapsilistaan, joka tällä hetkellä on kooltaan suurempi, jossa on neljä pienempää saraketta varattu lapsen kohdalle ja yksi isompi. Pienemmät sarakkeet ovat tarkoitettu lapsen ruokailuun ja päiväuniin liittyviin asioihin. Ensimmäiset kolme pienemää saraketta on varattu ruokailuihin eli aamupala, lounas ja välipala. Näihin ensimmäisen kolmen sarakkeen kohdalle laitetaan, joko hymynaama tai surunaama kertomaan maistuiko ruoka, siihen voi myös laittaa lukumäärän monta annosta söi ruokaa tai viivan jos ei syönyt kyseisellä ruokailulla ollenkaan.

Neljänteen pienempään sarakkeeseen merkataan iso n-kirjain, jos lapsi on nukkunut tai poikkeusaika, jos nukkunut vähemmän kuin yleensä esimerkiksi 45 minuuttia. Lapsilista vaikuttaa nyt käytännöllisemmältä, joka palvelee paremmin meidän mielestämme vanhempia kuin muitakin talon varhaiskasvattajia, koska ei tarvitse olla arvailujen varassa mitä toinen aikuinen on puuhannut oman pienryhmänsä kanssa sinä päivänä. Listaan kirjoitettavat tiedot muuttuvat lapsikohtaisesti. Kun saadaan tutustuttua ryhmän vanhempiin ja lapsiin enemmän sekä lapsen varhaiskasvatuskeskustelussa nousseista toiveista liittyen lapsen päivää, voi nämä seikat tuoda lisää kerrottavaa lasten päivään.

Tiistai

Olemme kauden alussa tehneet vuosikellon, johon tuli näkyviin pääpiirteittäin eri kuukausina tapahtuvat tapahtumat ja juhlat. Loin nyt vielä tämän vuosikellon pohjalta viisi kertaa viisi taulukon (kuvio 3), johon avaan sen kuukauden tapahtumat ja toiminnan auki päivä ja viikko kohtaisesti. Tämä tukee pedagogista suunnittelua sekä arviointia ja kehittämistä sekä vasta-aloittajana auttaa minua hahmotan paremmin kokonaisuuksia. Ennen kaikkea työväline, joka tukee suunnittelua sekä ohjaa toteuttamaan laaja-alaisen osaamisen täyttymistä ryhmässämme.

Joulukuun 2018

JOULEKUU

VK	MA	TI	KE	TO	PE
49		1.12 KADUNTUNTO TUNNITUS	2.12 KODIN TUNTO	3.12 PIENRYHMÄ TOIMINTAA	4.12
50	7.12	8.12 JOUKON AJELUS KADUNTUNTO MUSIIKKI KOTILO	9.12	10.12 PIENRYHMÄ TOIMINTAA	11.12
51	14.12	15.12	16.12	17.12 PIENRYHMÄ TOIMINTAA (TAMMILUJUMPPA)	18.12
52	21.12	22.12	23.12	24.12	25.12
53	28.12	29.12	30.12	31.12	

Kuvio 3: Kuukausisuunnitelma- taulukko

Keskiviikko

Esittelin tiimissä suunnittelemani kuukausisuunnitelma- taulukon (Kuvio 3), joka sai myös positiivista palautetta siten, että ryhmässä toivottiin kuukausisuunnitelman olevan näkyvillä useammasta kuukaudesta kerrallaan. Oli hyvin tärkeää yhdessä ideoida kuukausisuunnitelmaa, josta sitten löytyvät nämä pääpiirteet, joita lähdetään rakentamaan lapsilähtöisesti päivä ja viikko kohtaisiksi pedagogisiksi toiminnoiksi. Emme ajatellut kirjoittaa sääntillisesti joka viikon päivälle kuukausiksi eteenpäin jotain, vaan idea on siinä, että on runkoa, josta katsoa viikon ja jopa kuukauden tärkeimmät muistettavat päivät.

Torstai

Jatkoin tänään pohtimista siitä, kuinka taidekasvatusta voi meillä alle 3-vuotiaiden kanssa toteuttaa eteenkin siitä näkökulmasta, että miten se on sen lapsen näköistä. Vierailin eri ryhmissä katsomassa heidän ryhmien tekemiä töitä lasten kanssa, josta sainkin itse lopulta ahaa-elämyksen. Vaikka me aikuiset ryhmässä tekisimmekin lapselle mallin tai pohjan työlle voi se työ olla harjoitusta jollekin lapsen toiminnalle, kuten tuleva askartelumme tulee tukemaan lapsen hienomotorisia taitoja, käden ja silmän yhteistyötä, pinsetti otetta sekä tuntoaistia. Lapset voivat itse osallistua sillä tavalla millä pystyvät.

Varahaiskasvatussuunnitelman perusteet velvoittaa taidekasvatukseen, joka tulisi toteuttaa lasten kanssa siten, että se olisi hetken mielijohteesta syntyvää toimintaa sekä ennalta suunniteltua (OPH 2018, 43-44). Tuleva toiminta taidekasvatuksen osalta tulee olemana ennalta suunniteltua ja vuodenaikaan liittyvää toimintaa. Johon idea on lähtenyt havainnoimalla lapsia ulkona toiminnassa.

Perjantai

Tänään jatkoin ensi viikolla toteutettavan askartelun suunnittelua, siten, että keräsin materiaalit ja mallit kasaan. Pohjia leikatessa tajusin, että en ollut täysin tyytyväinen suunnitelmaani. Epävarmuuden tunne kasvoi hyvin suureksi suunnitelmaani kohtaan siinä, kun näin konkreettisesti askartelulle suunnittelemani pohjat. En enää keksinyt syitä miksi tekisimme koko askartelua. En saanut enää kiinni siitä ajatuksesta, että mitä taitoa lapsi harjoittaa tällä toiminnalla.

Syy miksi aloin epäröimään omaa suunnitelmaani, oli siksi, että olisiko askartelu tarpeeksi lapsen näköinen. Toisaalta, ei kaikki voi olla täysin lapsen tekemää alusta loppuun. Tämän askarteluharjoituksen ideana on, että jokainen lapsi saa onnistumisen kokemuksen varmasti iästä tai kehitystasosta riippumatta.

Viikkoanalyysi 4

Viikko koostui lapsilähtöisyyden tukemisesta ja huomioon ottamisesta arjessa sekä oman mukavuus alueen ulkopuolelle menemisestä. Taidekasvatus on astumista oman mukavuus alueen ulkopuolelle, tykkään suunnitella ja tehdä sitä lasten kanssa, mutta olen hyvin itsekriittinen. Vasu (2018) tukee paljon ammatillista kasvuani kohti varhaiskasvatuksen opettajaa, kuten tässä taidekasvatuksessakin. Erityisesti ammatillista kasvuani vahvistaa se, että peilaan toimintaani Vasuun, ottamalla selvää lapsen ikätasoisesta kehityksestä ja havainnoimalla ympäristöäni, jossa lapset toimivat.

Varhaiskasvatuksen käsikirjassa puhutaan, että lapsilähtöisyydellä tarkoitetaan toimintaa, jossa lapsille annetaan vapaat kädet toteuttavaa leikkejä. Kirjassa myös kerrottiin, siitä kuinka aikuisen tulisi olla luovan leikin aloittaja ja sivusta seuraaja. Jotta toimintaa voidaan toteuttaa lapsilähtöisesti, on kasvattajan rooli avainasemassa, hän on se, joka mahdollistaa toiminnan alkamisen ja lopetuksen sekä havainnoi toiminnan kulkua sivusta. (Turja 2017, 41.)

Toiminnan toteutuksen aiheuttamaan epävarmuuden tunteeseen kollegoiden tuki on myös ensiarvoisen tärkeää ja se, että saan reflektoida jonkun kanssa omaa toimintaani. En vieläkään ole varma tulevasta askartelusta lasten kanssa, kuitenkin meinaan toteuttaa sen ja arvioida jälkeen päin onnistumista. Toimintaa pystytään jälkikäteenkin muokkaamaan seuraaville pienryhmille ja jopa seuraavaan kertaan.

3.5 Viikko 5: Työyhteisön tuki on paras tuki

Viikkosuunnitelma

Tehdä maanantaina retki lasten kanssa aidan taakse, joka tukee luontosuhteen kehittymistä ja rikastutetaan lapsen maailmaan erilaisella oppimisympäristöllä. Toteuttaa syksyinen kädentyö lasten kanssa ja laittaa lasten tuotokset näkyville ikkunana. Tällä me tarjoamme lapelle mahdollisuuden ikätasoiseen toimintaan ja tuemme lapsen taidekokemusta. Taidekasvatuksella tuetaan myös eri kulttuuriin ja juhliin liittyviä perinteitä (Espoon varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 37). Muistaa kirjautua uuteen päiväkirjajärjestelmään ryhmän kaikkien kasvattajien kanssa.

Maanantai

Teimme tänään retken pienryhmittäin päiväkodin aidan toisella puolella sijaitsevaan metsään. Ryhmät olimme jakaneet niin, että ensimmäisenä lähtivät kolme pienempää kahden aikuisen kanssa ja seuraavassa ryhmässä kaksi isompaa yhden aikuisen kanssa. Matkana retki ei ollut kovin pitkä, mutta alle kolmevuotiaan karkeamotoriikkaa tukemaan oikein hyvä. Vaikka Espoon varhaiskasvatussuunnitelma (2019, 40) myös painottaa käyttämään monipuolisesti oppimisympäristöjään, joten retket lähiluontoon tukevat tätä.

Tiistai

Toteutin suunnittelemani ”syksyisen kädentyö harjoituksen” kolmen lapsen kanssa (kuvio 4). Lapsi sai valita kahdesta mallipohjasta kurpitsa tai tammenlehti tämän jälkeen pohja liimattiin kontaktimuoviin kiinni ja lapsi itse joko rypistää paperia tai painaa kiinni valitsemaansa silkkipaperin kiinni. Ensimmäinen ryhmä oli hyvin innoissaan tästä he repivät ja rypistelivät papereita kiinni kontaktimuoviin. Valmiit tuotokset olivat kuitenkin itselleni pettymys syytä, että ne olivat aikuisen tekemän näköisiä enemmän kuin alle kolmevuotiaan. Koin hyvin vahvaa pettymyksen tunnetta, koska suunnitelmani oli mielestäni hyvä, jossa toteutus vaatisi vielä hieomista lapsennäköisemmäksi. Tiimini tuki auttoi pääsemän tästä ammatillisesta kolauksesta yli, koska sain reflektoida heidän kanssaan toiminnan tarkoitusta ja sisältöä.

Kuvio 4: Syksyinen kädentyö

Avasin toimintamme tarkoitusta lapsilistaankin, jotta vanhemmat pääsisivät näin osaksi lapsensa toimintaa ja saisi tiedon opituista taidoista. Se, että avasin toimintaamme lapsilistaan, tukee myös tiimimme jäsentä, joka ei ollut mukana toteuttamassa toimintaa pääsee hänkin jyvälle mitä on tehty ja miten kyseinen lapsi on kokenut toiminnan. Usein kuuleekin vanhemmilta hyvää palautetta siitä, että on kerrottu päivän tapahtumista. Tämä osaa vanhempia kannustaa kotona ottamaan samoja asioita harjoitukseen. Heille ei välttämättä tule mieleen, kuinka monipuolisesti lapsi voikaan toimia tai kuinka monipuolisesti harjoittelee käyttämään erilaisilla materiaaleilla.

Keskiviikko

Tänään pidimme ryhmämme tiimin, vaikka oli syyslomaviikko, jolloin ei tiimejä usein pidetä. Meidän tiimimme koko tarpeelliseksi pitää tiimin, sillä oli useampi asia, joka vaati suunnittelua. Aloitimme tiimin käymällä läpi edellisen päivän talon tiimiä, joka oli suunnattu koko henkilökunnalle eikä vaan varhaiskasvatuksen opettajille. Johtaja oli käynyt talon tiimissä uusia toimintamalleja läpi, jotka otetaan käyttöön mahdollisimman pian. Uusi käytäntö vaati jokaiselta henkilökunnan jäseneltä kirjautumisen sivustolle, jotta johtaja pystyy hyväksymään meidän käyttäjiksemme. Uusi toimintamalli liittyy lasten poissaolo kirjauksiin. Tällä uudella järjestelmällä korvataan vanha, josta minulla itselläni ei ole mitään tietoa muutenkaan, joten koen todella helpoksi heti päästä uuden järjestelmän kimppuun.

Tämä uusi järjestelmä liittyy päiväkirjamerkintöihin, joka tarkoittaa sitä, että jokaisesta lapsesta merkataan poissaolot päiväkirjaan. Ennen merkkäminen tehtiin perinteisellä tyyllillä käsin, josta sitten yksi tai kaksi henkilökunnasta siirsi ne koneelle vanhaan järjestelmään.

Mielestäni todella iso homma yhdelle tai kahdelle ihmiselle merkata jokaisesta lapsesta tiedot järjestelmään, koska itse olen entisessä työpaikassa tehnyt vuorosuunnittelua ja poissaolojen merkkauksia koko talon henkilökunnalle ja koin sen erittäin työlääksi.

Nyt kun jokainen ryhmä merkkauksia omien lasten poissaolot helpottuvat kirjaukset paljon näiden muiden työtaakkaa. Päätimme tiimissä, että minä varhaiskasvatuksen opettajana olen meistä vastuussa tästä päiväkirjan ajan tasalla pitämisestä. Heräsi muutama kysymyksiinkin merkkauksiin liittyen, koska sattuu tilanteita aika ajoin, että vanhemmat ovat unohtaneet ilmoittaa lapsen poissaolon tai poissaolon syyn. Erityisesti tällä hetkellä olisi ensiarvoisen tärkeää saada vanhemmilta syy lapsen poissaoloon, koska eletään Covid-19 pandemia-aikaa.

Viitaten lakiin Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016, 9§) sanotaan, että vanhemmat saavat varhaiskasvatukseen maksuihin hyvitystä, mikäli lapsen poissaolot ylittävät sallitun määrän yli kymmenen päivää poissaoloja yhden kalenterikuukauden ajalta tämä menee puolikkaalla päivähoitomaksulla, mikäli lapsi on poissa koko kuukauden sairastumisen vuoksi, maksua ei peritä.

Torstai

Tähän mennessä olen toiminut ryhmämme varhaiskasvatuksen opettajana vajaa kolme kuukautta. Talon tavat ovat pikkuhiljaa iskostumassa päähäni sekä tiimimme kehittymässä kovaa vauhtia. Työterveyslaitoksen (TTL) artikkeli ”Tiimin kehityskaaren neljä vaihetta - näin esimies hioo timantin”, jossa oli hieno kuvaus tiimin kehityskaaresta. Näitä vaiheita artikkelissa kuvattiin ensimmäinen ”muotoutumisvaihe”, toinen ”kuohuntavaihe”, kolmas ”normiutumisen” ja neljäs ”tehtävän suorittaminen”.

Uskon, että niin kutsuttu ”muotoutumisvaihe”, jossa olemme tutustuneet toisiimme, olisi pikkuhiljaa muuttumassa ”kuohuntavaiheeksi”. Kuohuntavaiheessa, jonka tarkoitus on selvittää tiimimme jäsenten tehtäviä ja vastuita (TTL 2014). Tässä vaiheessa tärkeää on, että emme sekoita henkilökohtaisia tunteita työn kanssa vaan pidämme mielessä mikä se varsinainen tiimimme tavoite on.

Uutena ja lähes valmiina varhaiskasvatuksen opettajana oman ammatti-identiteetin löytäminen osana tiimiä ja tiimin vetäjää hakee hyvin paljon paikkaa. Tässä ryhmässä olevat tiimini jäsenet ovat olleet alalla hyvin pitkään. Joka tuo toimintaan rikkautta, mutta myös haastaa minua tiimin vetäjänä paljon. Muutoksia pyrin tuomaan esiin ensin tiimeissä ennen kuin lähdän mitään toteuttamana, koska työmme perustuu tiimityöskentelylle ja oppimisympäristön muokkaaminen on hyvä tehdä yhdessä. Koska olemme uusi aloittava tiimi, on meidän tiimillämme vielä tiimin kehityskaaren kuuluvat kaksi viimeistä vaihetta edessäpäin.

Aikaisemmin viikolla olin kysynyt yksikkömme johtajalta mahdollisuutta keskustella kahden kesken omaa mieltä askarruttavista asioista ja toivomuksena saada hieman kannustusta työskentelyyni. Sovittiin johtajan kanssa, että tänään keskustellaan. Johtajan tuki ja kannustus tässä kohtaan tuli todella tarpeeseen sain taas lisäpuhtia omalle työlleni ja vahvistuksen sille, että oikeaan suuntaan ollaan menossa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet painottaa, että päiväkodeissa tulee olla johtaja, joka vastaa toiminnasta kuitenkin niin, että hän edistää osallistavan toimintakulttuurin toteutumisen, jossa on tilaa ammatilliselle keskustelulle ja jossa rohkaisee henkilöstöä kehittämään ja innovoimaan pedagogista työtään (OPH 2018, 18,28). Koin hyvin vahvasti, että yhteisessä keskustelussamme oli läsnä piirteitä yllä mainitsemiäni esimerkkien ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteista nousseista ominaisuuksista, mitä esimiehellä tulee olla antaa työntekijöilleen. Sain kannustusta tiimin vetäjänä olemiseen ja keskustelimme jaetun johtajuuden merkityksestä varhaiskasvatuksessa.

Jaettu johtajuus tuo perinteisen johtamiskäsityksen vierelle ajatuksen yhteisestä toiminnasta. Jaettu johtajuus tarkoittaa varhaiskasvatuksessa sitä, että vastuita ja tehtäviä työyhteisössä jaetaan eri henkilöiden kesken. Varhaiskasvatuksessa näitä vastuista ja tehtäviä johtaja jakaa meidän varhaiskasvatuksen opettajien kanssa, koska meillä kaikilla ei ole nimettyä johtajan asemaa, näin ollen johtaja jakaa johtajuutta meidän kanssamme. Tämä jaettu johtajuus ei kumoa johtajan merkitystä vaan toimii työvälisenä johtajalle, kun hän tarkastelee työyhteisönsä toimintaa ja toteutuvaa johtajuutta. (Heikka 2016, 44-45, 48.)

Perjantai

Ehdotin tiimille, että voisin pitää lapsille liikuntatuokion salissa. Meillä jokaisella ryhmällä on oma salivuoro, meidän vuoromme on oikeasti torstai, mutta välillä salivuoroja tulee vaihdeltua muiden ryhmien kanssa päittäin. Sen kummempia suunnittelematta lähdin viiden lapsen kanssa kohti salia, jossa liikuimme lasten ikätason huomioon ottaen eri tyyliellä erään lasten laulun tahtiin, tämä toimi virittäytymisenä. Kun lapset oli saatu viritettyä toimintaan, otin pussista eläinkortteja ja liikuimme eläinten tyyliin. Näytin lapsille korttia, josta kerron eläimen nimen ja millä tavalla kyseinen eläin liikkuu. Toistimme tämän muutamia kertoja, jotta liike tulisi tutuksi. Lopuksi keräsin lapset patjalle rauhoittumaan aktiivisesta toiminnasta, josta sitten siirryttiin takaisin ryhmään. Joskus suunnittelematonkin toiminta voi onnistua täydellisesti.

Viikkoanalyysi 5

Lasten poissaolot puhuttivat paljon tällä viikolla, koska osa perheistä ilmoittaa ja osa ei poissaoloista. Olisi kannattavaa ilmoittaa sairaspoissaoloista meille, koska mikäli niitä tulisi enemmänkin kuukautta kohden voisi perhe saada hyvitystä varhaiskasvatmaksuihin. Laissa

(1503/2016, 95) sanotaan, että vanhemmat saavat varhaiskasvatusmaksuihin hyvitystä, mikäli lapsen poissaolot ylittävät sallitun määrän yli kymmenen päivää poissaoloja yhden kalenterikuukauden ajalta tämä menee puolikkaalla päivähoitomaksulla, mikäli lapsi on poissa koko kuukauden sairastumisen vuoksi maksua ei peritä.

Tästä viikosta kuitenkin päällimmäisenä jäi mieleen loppuviikosta tehty spontaani liikuntatempaus muutaman lapsen kanssa. Edellinen päiväkotini, jossa työskentelin, oli liikuntapainotteinen, joka näkyi hyvin vahvasti arjessa. Nykyiset liikuntasuositukseni varhaiskasvatusikäisille lapsille olisi se kolme tuntia liikuntaa päivässä, joka toteutuisi siten, että lapsen tulisi saada noin tunti vauhdikasta fyysistä aktiivisuutta ja kaksi tuntia kevyttä liikuntaa (OKM 2016, 13).

Ryhmässämme liikuntasuosituksen toteutumista tukee se, että lapsia ei istuteta pitkiä aikoja, vaan lapselle annetaan mahdollisuus liikkua. Jotta lapsen fyysisen aktiivisuuden täyttymistä saataisiin tuettua meidän ryhmän lasten kohdalla, on varhaiskasvattajilla suuri rooli. Viikon aikaan toteutimme retken aidan taakse, johon meni aikaa noin puoli tuntia. Retki koostui kävelystä aidan taakse, jossa maasto alkaa jyrkällä mäellä, joka on hyvin kuoppaista ja kantoista.

Huomasin myös viikon aikana, että ulkona lasten kanssa ryhmämme muutkin aikuiset juoksuttivat heitä pihalla. Hyvin yksinkertaisilla asioilla saadaan liikuntasuosituksia täytettyä. Liikunnan lisäämisestä arkeen puhuttiin myös keskiviikon tiimissä, jossa päätimme ryhtyä tekemään liikunnallista joulukalenteria lapsille sekä kannustamaan perheitä liikkumana yhdessä enemmän.

Tämän viikon toinen teema oli reflektointi niin omassa tiimissä kuin muidenkin tiimiläisten kanssa. Varhaiskasvatuksen käsikirjassa tätä ilmiötä kutsutaan oppivaksi työyhteisöksi, jossa varhaiskasvattajilla on mahdollista saada vahvistusta omille näkemyksille. Ennen kaikkea oppivassa työyhteisössä toimiva vuorovaikutus ja reflektiivinen keskustelu johtaa siihen, että kaikilla on mahdollista oppia toisilta. Tällä saadaan aikaan myös tiimille yhdistäviä tekijöitä, jolla voidaan lisätä yhteenkuuluvuutta. (Hujala, Heikka & Halttunen 2017, 288, 309.)

Tällä viikolla koin, että reflektoinnilla oli iso merkitys oma ammatti-identiteetin kehittymisen kannalta, koska se sain tukea omaan toimintaani työkaverilta. Ammatti-identiteettini kehittymistä myös vahvistaa talon tiimit, jossa pedagogiselle keskustelulle on aikaa yhdessä muiden varhaiskasvatuksen opettajien kanssa. Talon tiimien ja muiden ryhmien varhaiskasvatuksen opettajien vaikutus on suuri kehittäessäni omaa ammatti-identiteettiä. Ammatti-identiteettiini kuuluu minun oma taustani ja minkälaiseksi itseni näen, jotta pysytn kehittymään koen koko talon varhaiskasvattajien roolin tärkeänä. Varhaiskasvatuksen käsikirjassa puhutaan ammatillisen vertaisryhmän tärkeydestä omassa oppimisessa ja

kehittymisessä ammattilaiseksi (Kupila 2017, 310). Uskon saavani tulevaisuudessa myös hyvällä ammatti-identiteetin tutkiskelulla vahvuutta tiimin vetäjäksi.

3.6 Viikko 6: Suunnitelmat uusiksi

Viikkosuunnitelma:

Tällä viikolla saamme jälleen toivottaa tervetulleeksi uusi perhe, joten aloituskeskustelun ja harjoittelun sopiminen heidän kanssaan. Isänpäivään liittyvän kädentyön materiaalin valmistelu ja toteutus lasten kanssa. Isänpäivän liittyvän kädentyön tekeminen on osa kulttuurikasvatusta ja kulttuurikokemusta, jota Espoon varhaiskasvatuksessa tulee tarjota lapsille (Espoon varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 37).

Maanantai

Tänään toivotimme tervetulleeksi ryhmäämme yhdennentoista lapsen. Sovittiin heti alussa vanhemman kanssa, miten harjoittelujakso tulisi menemään, jotta saadaan uudelle lapselle hyvä alku. Kysyimme myös vanhemman toiveita tähän aloitukseen liittyen, koska heidänkin toiveensa sujuvaan aloitukseen ovat hyvin tärkeitä. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet myös velvoittaa meitä varhaiskasvatuksen ammattilaisia ottamana vanhemman toiveet huomioon silloin kuin on kyse lapsen liittyvistä asioista (OPH 2018, 12). Vanhemmalla ei varsinaisia toiveita harjoittelun kulkuun muulta osin ollut kuin kellonajan.

Harjoittelujaksoa tulee hieman varjostamaan se, että lapsella on useampi sisarus, joista toinen aloittaa myös meidän yksikkömme toisessa ryhmässä ja kolmas sisarus aloittaa muualla hoidossa. Kerroimme oman näkemyksen aloituksesta ja sen mitä me voimme tehdä helpottaaksemme perheen tiukkaa aikataulua. Helpotusta perheen tiukan aikataulun sujumiseksi, tarjosimme harjoittelun porrastusta siten, että se tuki perheen päivän rytmiä paremmin. Kerroimme, että ulos on helppo tulla silloin kuin se perheen omiin aikatauluihin sopii harjoittelu päivien aikana. Painotimme myös, että seuraavasta viikosta lähtien voisimme ottaa muutamia harjoituksia sisällä ja ruokailussa.

Meidän ryhmästämmme myös puuttui yksi kasvattaja, joten olimme kahdestaan tänään, onneksi myös oli vähemmän lapsia ryhmässä, joten suhdelukukin täsmäsi hyvin kasvattajien ja lasten osalta. Varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 35§) sanotaan, että varhaiskasvatuksen henkilöstä tulee olla tarpeeksi lasten määrään kohti, joka vaihtelee alle kolmevuotiaiden ja yli kolmevuotiaiden kohdalla erikseen. Poikkeavuuksia mitoitukseen myös tulee siitä, mikäli ryhmässä on lapsia, jotka osallistuvat varhaiskasvatuksen alle viisi tuntia päivässä.

Tiistai

Tänään saimme sijaisen ryhmäämme, joka on loppu viikon meillä, koska edelleen ryhmästämmme puuttui ”oma aikuinen”. Meidän yksikössämme on kaksi vakituista varahenkilöä, joita johtaja sitten aamun aikana sijoittelee eri yksiköihin tai meidän yksikössämme eri ryhmiin tarpeen mukaan. Aamulla tulee usein johtajalta viesti ryhmien puhelimiin, jossa hän pyytää kertomana oletetun lapsilukumäärän päivälle. Maanantaina oli jo tiedossa, että yksi ryhmämme aikuinen on poissa, joten tämä auttoi johtajaa varaamana meidän ryhmäämme sijaisen.

Ryhmäämme tullut sijainen on kokenut työntekijä yksikössämme, joten paikat ovat hänelle tutut. Henkilö ei ollut minulle entuudestaan tuttu, eikä sijaiselle ryhmämme lapset olleet kovin tuttuja, koska kaikki paitsi yksi lapsi on elokuussa tullut uutena ryhmäämme. Sijaisen tuleminen ryhmään oli mukavaa, mutta myös haastoi toiminnan järjestelyissä. Erityisesti minua, koska en ollut täysin varma siitä mitä kaikkea voi sijaiselta vaatia tekemään ja mitkä tulee meidän ryhmämme omien kasvattajien hoitaa.

Tässä kohtaa olin hyvin iloinen siitä, että olimme jakaneet alussa ryhmämme kasvattajien kanssa pienryhmät vuorosidonnaisesti. Sijaisen oli helppo hypätä sen pienryhmän kanssa mistä kasvattaja puuttui. Se, että yksikköön saa usein tutun aikuisen, joka tietää missä mikäkin on, helpottaa päivän suunnittelua. Saimme jopa toteutettua suunnittelemamme isänpäivän liittyvän kädentyön lasten kanssa ja pääsin myös osallistumaan talon tiimiin.

Talon tiimissä vaihdettiin ryhmien kuulumiset ja itse halusin ottaa puheeksi keskustelut, joita olin aikaisemmillä viikoilla ja edellispäivänä käynyt muiden ryhmien kasvattajien kanssa. Näistä keskusteluista jäi päällimmäisenä mieleen loppu lausahdus, joka minun mielestäni lopetti hyvän keskustelun. Itse sanoin, että en ole niin herkkänahkainen, jos joku antaa vinkin tai ehdotuksen jostain asiasta. Toivoin myös, että saisin itse sanoa perustelut, josta voisi nousta lisää keskustelua. Dialogisuus on mielestäni rikastuttavaa ja erityisesti nyt, kun olen vasta aloittanut urallani.

Keskiviikko

Tänään itselläni oli hyvin lyhyt päivä, koska suuntasin kesken päivän kotiin etäkouluun. Ehdin kuitenkin konsultoida yksikössämme vierailevaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (veo) muutamasta ryhmämme lapsesta. Toinen lapsi on veolle jo tuttu elokuusta lähtien, mutta tästä toisesta halusin konsultoida, jotta osaisimme muokata ryhmän oppimisympäristöä lasta tukevaksi ja kannustavaksi. Olimme tiimin kanssa havainnoineet lasta ja halusimme vahvistusta tekemillemme havainnoille ja erityisesti sille, että voimme jatkaa kuten tähänkin asti.

Koska kyse on alle kolmevuotiaasta lapsesta, saattaa kehityksessä olla suuriakin eroja, jotka lapsi kuroo omaan tahtiinsa kiinni. Se mihin halusimme tukea veolta, koski kaksivuotiaan lapsen kielellistä kehitystä, jossa veo kannusti jatkamaan samalla tavalla kuin tähän asti. Nimeämällä asioita ja käyttämällä kieltä mahdollisimman paljon vuorovaikutustilanteissa, kuten pukemisessa, ruokailussa ja leikeissä.

Syytä huoleen ei meidän eikä veon mielestä vielä ole, koska lapsi kuitenkin hakeutuu aikuisen luo halutessaan jotain ja näin ollen saa osakseen haettua huomiota häntä kiinnostaviin asioihin ja toimintoihin. Toki puutteita löytyy vielä sanojen tuottamisen suhteen sekä lapsen ääntelyssä ei ole kahden erilaisen tavun yhdistelmää, joita kaksivuotiaalta olisi toivottavaa löytyä (Laaksonen 2018).

Vasu (2018) velvoittaa varhaiskasvatuksen henkilöstöä myös vahvistamaan lasten kielellisten taitojen, valmiuksien ja identiteettien kehittymistä. Yksikkömme sijaitessa Espoossa tulisi myös Espoon varhaiskasvatussuunnitelmasta nousseiden asioiden tulla näkyväksi meidän ryhmämme arjessa. Joka kielen kehityksen tukemisen osalta kannustaa keskusteluun lasten kanssa, luetaan lapsille ja rohkaistaan lasta käyttämään kieltä (Espoo varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 34).

Torstai

Tänään oli jumppapäivä, jossa liikuimme jälleen eläinten tapaan. Jumppa oli koostettu aloituksesta, jossa virittäydytään tulevaan toimintaan ja saadaan alkujännitys sekä innostus purettua. Toisessa vaiheessa päästään itse toimintaan, jonka tarkoitus on toimia aktiviteetin tekemisenä ja energian purkuna. Viimeisessä vaiheessa tapahtuu energiatason laskeminen ja rentoutus.

Myös viime kerralla meillä oli eläinjumppa, mutta toistot tämän ikäisten lasten kanssa ovat erityisen tärkeitä. Toki aloitus ja lopetus muuttuvat sekä varsinainen toiminta tekijänsä mukaan, mutta ajatus olisi, että toiminnassa on jatkumo. Erityisen tärkeä on aikuisen oma aktiivinen rooli jumpan aikana, sillä se saa lapset innostumaan ja kokeilemaan liikkumista. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa kirjoitetaan liikuntakasvatuksesta siten, että sen tulisi olla säännöllistä, lapsilähtöistä, monipuolista ja tavoitteellista. Liikunnassa lapsen tulisi saada kokemuksia yksin, parin ja ryhmän kanssa sekä liikuntavälineiden saatavuus omaehtoisesti tulisi myös olla osa arkea. (2018, 47-48.) Eläinjumppassa toteutui säännöllisyys, koska se on toistuvaa toimintaa.

Lapsilähtöistä toimintaa oli syystä, että lapset itse tykkäävät leikkiä eläimiä ja äänellä niiden tyyliin. Monipuolisuus leikeissä ja toiminnan rikastuttamisessa näkyy siinä, että käytetään

erilaisia oppimisympäristöjä, kuten tänään salia sekä eri henkilön pitämänä ja eri lapsiryhmän kanssa toiminnasta tulee erilaista. Tavoitteellista toiminnasta tekee sen, että se perustuu siihen mitä varhaiskasvatussuunnitelma velvoittaa ja miten liikunnan tulisi suositusten mukaan näkyä varhaiskasvatuksessa, josta kerroinkin viime viikolla.

Perjantai

Meidän ryhmässämme on tabletti, jota en ole vielä kertaakaan ottanut käyttöön, vaikka varhaiskasvatussuunnitelman perusteet kannustaakin mediakasvatukseen (OPH 2018, 45). ”Nyt on pedagogiikan aika”-materiaalissa painotetaan, että mediakasvatuksen tulisi olla tavoitteellista ja positiivista, eikä ajankuluttamista tai lasten suojelemista ei-toivotulta medialta (Lastentarhanopettajaliitto 2017). Meidän ryhmässämme mediakasvatus näkyy lasten kiinnostuksen kohteista siinä, että muutama lapsi on laulanut lastenohjelmien tunnareita ja niistä puhutaan. Kuviakin on lastenohjelmista päätynyt seinillemme.

Viikkoanalyysi 6

Viikko antoi taas paljon pohdittavaa ryhmän toimintaan liittyen sekä siihen, miten toimitaan, kun ryhmään tulee sijainen. Erityisesti koen, että meidän ryhmässämme sijaisen tuloon olisi hyvä olla jonkin laiset raamit koska ryhmänä olemme itse vielä kovin alkutekijöissään. Joten säännöt luovat varmasti myös turvaa meille aloittavana tiiminä niin kuin rajoja vaativalle lapselle.

Lasten suhdeluvut ryhmässä puhuttavat vanhempia, mutta itse myös pohdimme niitä arjessa, joten löysin netistä Tehyn laatiman ohjeistuksen ja laskurin koskien henkilöstömitoitusta varhaiskasvatuksessa. Tämä laskuri oli hyvin kätevä siitäkin syystä, että Varhaiskasvatuslaki (540/2018, 355) ei anna tarkkoja määriä vaan antaa säännön, miten suhdeluvut tulee rakentaa lasten iän mukana.

Hurjalta kuulostaa se, että alle viisi tuntia varhaiskasvatukseen osallistuva lapsi lasketaan toisella tavalla kuin yli viisi tuntia tarvitseva lapsi. Sekä se, että lapsen täyttäessä kolme hänen suhdekerroin muuttuu ryhmässä. Eihän lapset ole missään nimessä puolikkaita vaan aina kokonaisina läsnä tai seuraavana päivänä täyttävä kolmevuotias on jo erittäin taitava ja itseohjautuva lapsi. Meidän ryhmässämme nämä kaksi seikkaa tulee nostattamaan lapsiryhmän määrää, koska meillä on lapsia, jotka osallistuvat varhaiskasvatukseen alle viisi tuntia sekä useampi täyttää syksyn ja kevään aikana kolme vuotta.

Kielen kehityksen tukemiseen ja mediakasvatuksen yhdistämiseen ajattelinkin nyt ehdottaa ryhmälle, että paneudumme tulevaisuudessa. Koska lapset ovat kaikki siinä iässä, että kielen kehitykseen tulee panostaa ja kannustaa. Joten lasten mielenkiinnon kohteet varmasti

tukevat tässä meitä, kunhan vain ollaan itse varhaiskasvattajina aktiivisia havainnoimaan mielenkiinnon kohteita niin lasten vaatteista kuin kuulemaan heitä mitä ovat kotona katsanut, lukenut ja tehnyt.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa lukee, että mediakasvatus on lapselle mahdollisuus tuoda itseään esille osana ryhmää, jossa toimii. Sen tulisi olla leikinomaista ja turvallista, sekä aitoutta tulisi miettiä kriittisesti. Sekä hyödyntää mediasta nousseita teemoja osana lasten toimintaa. (OPH 2018, 45). Tätä olemmekin toteuttanut huomioimalla lasten kiinnostuksen kohteet. Tämä alue kaipaa vielä itsellä tutustumista, jotta uskallan käyttää sitä osana laadukasta varhaiskasvatusta. Se miksi tämä on vielä itsellä harjoituksen alla, johtuu siitä, että varhaiskasvatussuunnitelman perusteet eivät mielestäni anna selkeää linjaa, kuinka tulisi sitä toteuttaa, vaan pääpiirteet ja kukin opettaja toimii omalla tavallaan ryhmässään.

3.7 Viikko 7: Työyhteisöllä on merkitystä

Viikkosuunnitelma

Tarkoitus olisi saada edistettyä leikkitaulun rakentamista lapsille. Leikkitaululla ja siinä olevilla kuvilla saataisiin tuettua lapsen osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia (OPH 2018, 26).

Maanantai

Tänään tuli tehtyä paljon yhteistyötä eri tahojen kanssa. Ryhmätiloissamme on aika ajoin ilmanvaihtoon liittyviä ongelmia, joista yksi ryhmämme varhaiskasvattaja on ottanut asiakseen hoitaa ja raportoida muutoksista. Tekemämme havainnot kerromme joko johtajalle tai itse lähetetään järjestelmän kautta vikailmoitus, joka rekisteröityy Espoon kaupungin kiinteistöhuollon järjestelmään. Itse en ole vielä perehtynyt järjestelmään, jossa hoidetaan näitä ilmoituksia, mutta tuttua se on edellisestä työpaikasta.

Sain myös tänään suunnitella pidemmän ajan, koska lapsia oli sen verran vähemmän, että kaksi kasvattajaa riitti. Tuli iso onnistumisen tunne, kun sain suunniteltua paljonkin asioita ja pitkälle. Sain aloitettu yhden lapsen henkilökohtaista vasua. Vaikka ajatuksena olisikin, että tätä vasua kirjattaisiin samalla vanhempien kanssa. Kollegani ovat sanoneet, että keskusteluun käytetty aika on liian lyhyt keskusteluun ja kirjoittamiseen. Varsinkin itsellä tämä tuottaisi haasteita lukihäiriöni takia.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen tarkoitettu uusi pohja, on siitä hyvä, että siihen ei kirjoiteta kaikkea mitä ja miten lapsi toimii, vaan se antaa mahdollisuuden poimia muutamat päällimmäiset ja oleelliset asiat lapsen kehitykseen liittyen ja tavoitteet niiden

saavuttamiseksi. Niihin etsitään pedagogiset ratkaisut, miten lasta tullaan kannustamaan tai tukeman ryhmässä, jotta tavoitteet saavutetaan. Esimerkkinä leikki, joka voi olla rinnakkaisleikkiä tai yhteisleikkiä riippuen lapsen iästä ja kehityksestä. Voidaan vaikka pedagogiseksi toiminnaksi ottaa ryhmään lapsen kohdalla tavoitteeksi, että tuetaan lasta yhteisleikeissä mahdollistamalla lapselle leikkikaveri, jonka kanssa tiedetään, että rinnakkaisleikki voisi muuttua yhteisleikiksi.

Tiistai

Tiimityöskentely on mielestäni vahvistunut ryhmämme keskuudessa, joka näkyy siinä, että jonkun pohtiessa ääneen lapsiin tai toimintaan liittyviä asioita, muut tiimiläiset lähtevät pohdintaa mukaan ja ideoimaan, jossa korostuu jokaisen meistä vahvuus. Se, että jokaisella on vahvuus johonkin osa-alueeseen rikastuttaa toimintaa erityisesti silloin, kun tulee mieleen kenellä voisi olla tähän kohtaan paras tietämys.

Olen oppinut tuntemaan työyhteisöäni sen verran, että tiedän kenen puoleen voin kääntyä silloin, kun tarvitsen apua erilaisiin suunnitelmiin liittyen, milloin mihinkin. Koska kaikilla on jokin vahvuus, toimii se rikkautena työyhteisössä, josta näin aloittelevana varhaiskasvatuksen opettajana on hyvä ammentaa oppia.

Pyysin kollegalta apua tänään isänpäiväkorttiin laitettavaan runoon, toki olisin voinut googlettaa, mutta siinä tilanteessa ei ollut aikaa. Kuvailin mitä halusin ja sain kuin sainkin runon korttiin. Ihailtavaa oli se, että miten pienistä vihjeistä kollega sai kiinni mitä halusin.

Keskiviikko

Olen edelleen umpikujassa leikkitaulun laittamisen suhteen ryhmäämme. Olemme tiimissä pohtineet sitä paljonkin ja tiimiläiseni ovat toki avoimia asialle, mutta antavat esimerkkejä aikaisemmilta vuosilta. Lopputuloksena on se, että leikkitaulua ei olla käytetty ryhmässä ollenkaan, koska lapset ovat pieniä. Itse taas näin asian toisen puolen, että nimenomaan leikkitaulua tarvitaan, jotta jokaisella lapsella olisi yhtä paljon mahdollisuuksia osallistua kehityksestään rippumatta.

Meidän ryhmämme oppimisympäristö on pieni, jossa on hyvin vähän käytössä laskutilaa. Laskutilan puutteellisuus haastaa ja rajoittaa lelujen säilyttämistä. Tällä hetkellä lelut ovat korkeassa hyllyssä eikä kaikkia leluja ole esillä muutenkaan, mutta korkea hylly aiheuttaa sen, että leluja ei voida säilyttää lapsen saatavilla koko ajan. Näin ollen leikki taululle tulisi käyttöä, josta lapsella olisi mahdollisuus osoittaa haluamansa lelu.

Torstai

Tänään vietimme ryhmässämme ”jännät juhlat” liittyen Halloweeniin. Halloweeniksi juhlia ei meidän yksikössämme saa kutsua, koska siihen liittyy paljon kulttuurisia seikkoja. Jänniä juhlia vietettiin ryhmässä niin, että lapset saivat pukeutua naamiaisasuun. Lasten kanssa tuli puhuttua heidän asuistaan sekä kävimme jännällä radalla liikuntasalissa. Päätimme myös olla menemättä ulos aamupäivällä, koska muuten päivään olisi tullut turhan monta siirtymätilannetta lapsille. Muutenkin jännät juhlat ja pukeutuminen, voi olla lapselle iso muutos, joten rauhoitimme aamupäivän sisäleikkeihin.

Kävin työpäivän jälkeen välissä kotona ja palasin töihin taikaisin viideksi, koska aloitimme vanhempainillan, joka jäi syyskuussa pitämättä. Vanhempainilta pidettiin Team etäyhteyden kautta, joka onnistui todella hyvin. Vanhempainillassa puhuimme ryhmämme rakenteesta, tulevista tapahtumista sekä vastasimme vanhempia askarruttaviin kysymyksiin.

Perjantai

Tulin töihin iltavuoroon ja suoraan pukemaan lapsia ulos. Kun lapset oli saatu ulos, aloin järjestää hyllyjä ja kaappeja. Olimme saaneet isänpäivä askartelun valmiiksi, joten nyt oli aika laittaa tavarat paikoilleen seuraavia kädentöitä varten. Usein onkin helppo pitää yhdessä korissa kaikki sen hetkiseen kädentyöhön liittyen, jotta kaikkien ryhmän jäsenten olisi helppo lähteä tekemän toimintaa lasten kanssa.

Tavarat, kun oli saatu paikoilleen, piti lähteä kopioimaan yhden lapsen yhteystietoihin liittyvää paperia, jossa on vanhempien ajantasaiset tiedot. Tätä yhteystietolomaketta johtaja tarvitsee kirjatakseen kaikki vanhemmat järjestelmään, josta voi lähettää tiedotteita, mikäli olisi jokin uhka, että pitäisi nopeasti tiedottaa. Kopiokoneessa olikin jotain häikkää, joten en saanut paperia kopioitua. Pienetkin esteet arjessa haastaa ja hidastaa toimintaa, eikä välttämättä vain minun, vaan myös kollegoiden, joilta joudun mennä kysymään apua.

Eräs ryhmämme lapsi on koko viikon puhunut ns. ”vessasanoja” kaiken aikaa, joten päätinkin tänään yllättää tämän lapsen ponileikissä. Ponit asuivat linnassa ja kävivät retkillä ikkunalaudalla, mutta ponit myös pissasivat ja kakkasivat ikkunalaudalla, joka oli niitty. Samalla leikin lomassa kerroin, että ponin oli syönyt ja sillä tuli kakkahätä, koska sen maha halusi eroon syödystä ruuasta. Lapsi sitten, totesi että poni menee pissalle, koska se on juonut. Leikissä lapsi oppii monia asioita, kuten tässäkin leikissä syy-seuraussuhde vahvistui ja kehokasvatus myös sai tukea.

Viikkoanalyysi 7

Jälleen yksi viikko takana, jossa varhaiskasvatuksen henkilöstön ja muiden tahojen tukea tarvittiin, jotta saatiin arki pyörimään halutulla tavalla. Ilman toimivaa työyhteisöä tai yhteistyökumppaneita ei tällä alalla pärjäisi kukaan. Viikosta päällimmäisenä jäi mieleen

torstai päivä, johon mahtui paljon toimintaa niin ryhmässä lasten kanssa kuin heidän vanhempien kanssa. Vanhempainillassa kerroimme ryhmästäme, josta johtaja jatkoi myös kertomalla vanhemmille mikä pienten ryhmässä on erityisen tärkeää.

Taas uusi ahaa-elämys itselle, että niin noinhan me tehdään, mutta eihän se vanhempi sitä tiedä, ellei avata auki sitä. Joten asia mikä tuntuu itselle toiminnassa itsestään selvyytensä kannattaa se myös vanhemmille avata, jotka eivät kuitenkaan meidän kanssamme sitä varhaiskasvatusaikaan ole päiväkodissa viettämässä.

Onnistumisen hetki oli ponileikin lomassa tapahtunut pedagoginen oppimishetki ihmiskehosta sekä sen toiminnasta. Oma keho alkaa kiinnostaa lasta noin kolmen vuoden iässä lukee (Väestöliitto 2020). Lapsen käydessä läpsi pissa ja kakka asioita sekä sukupuolielimiä voidaan puhua seksuaalikasvatuksesta, joka monelle on arka sanana ja varhaiskasvatusympäristöön paremmin suuhun sopiva termi onkin kehotunnekasvatusta. (Väestöliitto 2020.) Lapset viljelevät ”vessasanoja” paljon ja meidän tehtävämme on tukea lasta hänen kasvussaan, joten onkin tärkeä opettaa lapselle missä niitä voi puhua ja mitä se tarkoittaa, kun lapsi sanoo niitä. Ketään ei saa nimitellä ”vessasanoilla”, mutta ne ehdottomasti kuuluvat osaksi leikkiä.

3.8 Viikko 8: Aikataulujen sovittelua

Viikkosuunnitelma

Lasten varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen liittyvien keskusteluaikojen sopiminen lapsen/ lasten huoltajien kanssa, koska ollaan jo sen verran pitkällä syksyssä, on nyt hyvä aikaa aloittaa pitämään lasten varhaiskasvatuskeskusteluita. Lakikin (540/2018, 23§) velvoittaa varhaiskasvatuksen henkilöstä ja erityisesti varhaiskasvatuksen opettajaa pitämään keskustelua. Ryhmän kalusteiden muokkaus, jotta saadaan uusia lapsia mahtumaan ryhmään.

Maanantai

Tänään kirjasin muutamien lasten vasuihin kohtia, joista olisi hyvä jutella vanhempien kanssa. Lähetin myös muutamia tekstiviestit perheille vasu aika ehdotuksille, saamatta kuitenkaan viestejä takaisin. Vasuaikojen sopiminen tuntuu olevan jokseenkin hankalaa, koska päivässä ei minulla ole montaa tuntia aikaa, jolloin noin vajaan tunnin keskustelulle olisi aikaa. Arki kuitenkin pääsääntöisesti menee ryhmässä, koska lapsia on sen verran paljon.

Viimeisteltiin vielä lasten kanssa viimeisiä isänpäivä askarteluja, jotta saadaan varmasti loppuviikosta pakattua ne perheille mukaan. Isänpäivä myös herätti työyhteisössämme keskustelua, koska Covid-19 toi perinteisen isänpäiväaamupalan järjestämiseen haasteita. Joten jo keväällä tässä yksikössä oli jätetty äitienpäivä aamupala järjestämättä ja nyt

isänpäivä aamupala myös jäi pois. Olisi ollut mukava päästä ideoimaan jotain tähän perinteen tilalle sellaista mitä turvallisesti olisi nyt myös voinut järjestää.

Tiistai

Iltapäivällä lapsia luovuttaessa törmäsin muutamiin epäkohtiin, jotka jollain tavalla on myös turvallisuus riskejä. Suojamaski suosituksen myötä maskien käyttö on noussut valtavasti lasten vanhempien keskuudessa. Erittäin positiivista, mutta tuo haasteita arjen vuorovaikutustilanteisiin. Jo se, että vanhempi tulee hakemaan lasta ulkoa suojamaski kasvoilla, vie lapsen ja vanhemman välisestä kohtaamisesta pois paljon. Lapsi ei näe vanhemman kasvojen ilmeitä päivän tärkeämmässä hetkessä. Huomasin monesti, että lapsi vain tuijotti vanhempaa eikä osannut reagoida vanhemman viesteihin, sillä tavalla kuin vanhempi ehkä odotti. Onneksi minun ei tarvinnut luovuttaa muiden ryhmien lapsia vanhemmilleen tai muille hakijoille, koska en välttämättä tunnista hakijaa pelkästä habituksesta.

Keskiviikko

Suunnittelulle on loppujen lopuksi aika rajallinen aika työssäni. Ennen kaikkea tiimin kanssa suunnitteluun on aikaa kerran viikossa, joten arjen keskellä tulee vaihdettua kuulumisia useampaan kertaan. Olemme tiimiläisten kanssa sopineet, että erittäin akuutit asiat vaihdetaan arjen keskellä, mutta muille asioille pyrimme järjestämään aikaa. Akuuteiksi asioiksi on sovittu lasta koskevat muutokset esimerkiksi uneen tai vessassa käynteihin liittyen ja hakijoihin ja hakuaikaan liittyviin muutoksiin. Havainnointi vihkoon on sovittu, että kirjoitetaan havaintoja lapsesta, joten niitä ei tarvitse esittää heti arjen keskellä.

Tänään kävikin niin, että oli arjen tiimellyksessä vaihdettava pari sanaa ennen kuin työntekijän poistui, joka sai aikaa lapsissa levottomuutta. Äänen taso nousee ja leikit häiriintyvät huomattavasti enemmän, kun aikuinen ei ole läsnä sataprosenttisesti leikeissä. Usein vaihdamme kuulumiset ulkona pihalla, koska siellä lapset ovat levittäytyneet laajemmalle alueelle eivätkä ole korvat höröllään vieressä. Meillä kuitenkin on varhaiskasvatuslain (540/2018, 40§) mukaan salassapito ja vaitiolovelvollisuus, joten lastenkaan kuulleen ei saada puhua muista lapsista ja perheistä.

Torstai

Tänään ryhmässämme oli sijainen ja onneksi sama sijainen kuin viime viikolla. Olimme tai minä ainakin olin paremmin valmistautunut sijaisen tuloon, koska päivä meni ihan kuin oma työntekijämme ryhmässä olisi ollut paikalla. Viimeksi haasteena oli se, että sijaisen kanssa ei ollut keskusteltu siitä mitä me häneltä odotetaan sinä päivänä ja mikä pienryhmä hänellä on.

Tämän päivän perusteella olisi myös ulkopuolelta tuleville sijaisille olla hyvä suunnitelma mitä heiltä sinä päivänä tai päivinä toivotaan.

Perjantai

Tälle päivälle meille ei ollut sijaista hankittu, koska lapsia oli tulossa kahden kasvattajan verran. Mikäli tilanne olisi muuttunut radikaalisti, meidän yksikkömme johtaja on tullut tällaisissa tilanteissa auttelemaan ryhmiin. Aamu meni neljän lapsen kanssa, joka oli hyvää aikaa keskittyä muutamiin lapsiin yksilöllisemmin. Nämä muutamat lapset, joiden kanssa otin kahdenkeskistä aikaa on sellaisia, jotka usein saavat huomiota ei-toivottuun käytökseen, kun kaikki ryhmän lapset koossa. Pienemmässä ryhmässä yhden aikuisen kanssa lapset saivat osakseen paljon myönteistä huomiota.

Tässä pienessä hetkessä tuli havainnoitua ja saatua lapsista irti sitä mitä vanhempien kanssa on juteltu, jollaiseksi vanhemmat kuvaa lapsen. Varhaiskasvatus on pääsääntöisesti ryhmäkasvatusta kuitenkin, että lapset tulisi saada sopeutettua sellaisina yksilöinä kuin he ovat niin myös toimimaan osana ryhmääkin. Ensisijainen tärkeäksi taas tänään nousi se, että miten pienryhmä toiminta on kaikessa tärkeää.

Viikkoanalyysi 8

Vasuja kirjoittaessa huomaa, että lapsen kehitys alle kolmevuotiailla ottaa isojakin harppauksia pienessä ajassa, siksi onkin tärkeää sisällyttää päivämääriä niihin kohtiin, joita lapsi vielä harjoittelee. Vasu-keskusteluajkojen sopiminen osoittautuikin haasteellisemmaksi kuin luulin, vaikka ajatukseni olivat positiivisemmat. Ajatukseni olivat positiivisemmat syystä, että keskustelut käydään etäyhteyden kautta.

Sain onneksi kollegoilta tukea tuskastellessani Vasuajkojen järjestämisen kanssa. Vasu-ajkoja ei tarvitse järjestää kuin kerran lapselle joko syksyllä tai keväällä. Joten jos ajat eivät nyt sovi tässä syksyllä otetaan ne sitten keväällä. Olisi kuitenkin erittäin tärkeää saada muutamia vasuja tehtyä nyt syksyllä, muuten kevääksi jää iso taakka. Meidän ryhmässämme ei ole siirtyviä lapsia esikouluun, joten vasuja voidaan siitäkkin syystä pitää milloin vain. Mikäli tilanne olisi se, että lapsesta olisi huoli ja tieto tästä pitäisi saada uuteen ryhmään tai jopa uuteen yksikköön tietoon, saa salassapitovelvollisuudesta Varhaiskasvatuslain (540/2018,41§) nojalla poiketa. Tiedon kuitenkin pitää olla välttämätöntä.

Jäin vielä miettimään isänpäivän aamukahvien puuttumista, vaikkakin on poikkeusaika. Olisin halunnut olla mukana suunnittelemassa, jotta olisi saatu järjestettyä edes jotain esimerkiksi take away -kahvin merkeissä. Tämä take away -kahvikuppi saattaa olla sen vanhemman ainut isänpäivään liittyvä muistaminen, jos toista vanhempaa ei vaikka taloudessa ole, joka muistaisi isää. Meidän ryhmämme perheisiin tieto isänpäivän aamupalan puuttumisesta ei ole

kovinkaan suuri, koska perheet ovat uusia, niin heillä ei ole tietoa vanhasta, mutta jollain tavalla olisin halunnut kuitenkin juhlistaa itsejä. En kuitenkaan olisi saanut lähteä sooloilemaan asettaen näin muut ryhmät eriarvoiseen asemaan toiminnallani.

Pitää ottaa esille suojamaskiin liittyvät huoleni ja havainnot seuraavassa talon tiimissä ja kuulla miten muut ryhmät ovat ajatelleet suojamaskista vanhemmilla. Olen taas sitten ensi viikolla viisaampi asian tiimoilta.

3.9 Viikko 9: Arjen tuomat haasteet hallintaan

Viikkosuunnitelma

Ensimmäinen lapsen varhaiskasvatussuunnitelman pitäminen tällä viikolla, joten siihen valmistautuminen siten, että vanhemmille tulostetaan kotiin vietävä materiaali keskustelun tueksi, kutsun tekeminen etäkeskustelua varten Teamisissa.

Maanantai

Meidän ryhmässämme oli tänään vähemmän lapsia suhteessa kasvattajien määrään, jonka vuoksi sovittiin, että meidän ryhmästämme aamuvuorolainen lähtee avuksi toiseen ryhmään, jossa huomattavasti enemmän lapsia ja vähemmän kasvattajia. Päivään tämä siirto ei tuonut onneksi kummempia muutoksia, koska olin ehtinyt suunnitella aamulla ulkoilun aikana. Olemme tiimin kanssa päättäneet, että suunnittelen maanantaisin ja perjantaisin.

Päivälevon aikana jaoimme tehtävän siten tiimini lastenhoitajan kanssa, että minä aloitan valvomisen nukkarissa ja hän tulee päästämään minut. Tämä lastenhoitaja on tiimissämme se, joka vastaa kuvien ottamisesta arjessa. Hänen piti päästä tulostamaan kuvia, jotta minä pääsen kirjoittamaan edellisen kuukauden toiminnoista ja tapahtumista yhteenvedon, joka liitettiin sitten seinälle kuvien kanssa.

Meidän päädyssämme isojen ryhmässä ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja teki lapsille rakennuskuvia. Sovimme hänen kanssaan, että voisimme lainata kuvia myös meidän lapsillemme.

Tiistai

Saavuin töihin tänään välivuoroon, jossa autoin aamuvuorolaista aamupalan lopettamisessa. Osa lapsista oli jo leikkimässä muutamien vielä viimeistellessä aamupalaa. Aamupalalla lasten määrä vaihtelee hyvin paljon ja olemme tiimin kanssa yrittäneet kiinnittää tähän asiaan enemmän huomiota. Nytkin aamupalaa oli ollut syömässä seitsemän lasta, joista useampi on sellaisia, joita syömiseen pitää kannustaa. Hyvää on se, että meidän ryhmässämme vanhemmat tuo lapset aamupalalle ajoissa.

Aamupala tarjoillaan kahdeksan ja puoli yhdeksän välillä, jonka jälkeen ruokakärryt tulee viedä keittiöön. Joten tähän mennessä olisi hyvä olla kaikkien lasten valmiita aamupalan kanssa, muuten hidastamme keittiön työpäivää. Keittiöön menevät likaiset astiat ovat myös käytössä usein lounaalla siksi on ensiarvoisen tärkeää saada kärryt ajoissa keittiöön. Tämä voi myös hidastaa meidän ryhmämme lounasta, mikäli puhtaita astioista ei vielä ole valmiina kattamista varten.

Sain lähetettyä kutsun yhden lapsen vanhemmille Vasu-keskustelua varten, tämän tein Teams-sovelluksella. Olin todella iloinen, että vihdoinkin pääsen pitämään ensimmäisen Vasu-keskustelun etänä. Kiinnostavaa on keskustelun sujuminen ja eteneminen, kun ei olla fyysisesti kasvokkain. Kollegat ovat myös kertoneet, että keskustelu joudutaan usein käymään ilman video yhteyttä, koska yhteydet pätkivät.

Lounaan jälkeen sain puhelun oman lapseni päiväkodista, jonka seurauksena minun tuli lähteä kesken päivän hakemaan lastani.

Keskiviikon ja torstain olin poissa töistä.

Perjantai

Palasin tänään töihin poissaolojen jälkeen, joka tuntui mukavalta. Poissaoloni aikana olikin ehtinyt tapahtua paljon asioita, jotka vaikuttavat toimintaan tulevana viikkoina. Näistä toimintaan vaikuttavista muutoksista luin jaetusta pöytäkirjasta. Jaetun pöytäkirjan lukeminen ei kuitenkaan ole sama asia, kuin itse olla osallisena ja vaikuttajana tiimissä. Koska vain varhaiskasvatuksen opettajat osallistuvat talon tiimeihin, tiedonkulku tiimissä olevista saattaa tulla viiveellä ryhmäämme. Tietenkin johtaja tiedottaa muille ryhmäläisille tärkeimmät asiat, jos opettaja ei ole päässyt paikalle.

Mukavaa oli lukea, että pääsemme osallistumaan koulutukseen muutaman viikon päästä. Ennen koulutusta tulisi kuitenkin olla luettuna ainakin koulutusmateriaalista ensimmäiset kymmenen sivua. Tämä tuntui omalla kohdalla tässä vaiheessa mahdottomalta tehtävältä, koska kymmenen sivua luettavaa ei ole minulle hitaana lukijana helppo tehtävä.

Sähköpostiin oli myös tullut linkki tietosuojan liittyvästä videokoulutuksesta, joka tulisi olla suoritettuna meiltä kaikilta vuoden loppuun mennessä. Koulutusvideo kestää tiedotteen mukaan tunnin ja sen voi katsoa osissa. Taas mietin, että kuinka järjestämme kaikille ryhmässä oleville aikaa tämän materiaalin läpi käymiseen. Aihe on todella tärkeä ja varsinkin etätöiden ja etäkeskusteluiden yleistyessä, tulisi olla aikaa perehtyä asiaan huolella.

Pohdituttaa hiukan, kuinka muun työn ohella meinaamme ryhmänä ehtiä tekemään kaikki tämän koulutuksen.

Viikkoanalyysi 9

Tällä viikolla meidän ryhmästämme taas yksi kasvattaja siirrettiin auttamana toista ryhmää. Muiden ryhmien auttaminen on hyvä asia silloin, kun omassa ryhmässä on vähemmän lapsia ja mahdollista liikkua muihin ryhmiin. Toki olemme tiiminä puhunut myös siitä, että oman ryhmän toiminta ja oppimisympäristön laittaminen jää vähemmälle. Aika usein myös suunnittelu-aika jää vähemmälle tällaisina päivinä, koska itse olen myös lepoaikana mukana ja tauot on saatava pyörimään. Uutena työntekijänä koen suunnittelu-aikani hyvin tärkeäksi, koska paljon on opittavia asioita vielä, enkä oikein tiedä missä muussa hetkessä niihin perehtyisi arjen lomassa.

Suunnittelu-aikani jäi tällä viikolla yhteen, koska en päässyt osallistumaan talon tiimiin poissaoloni vuoksi ja perjantaina mahdollistimme meidän päädyn isojen ryhmän tiimin toteutumisen päästämällä yhden ryhmämme kasvattajista valvomaan heidän ryhmän lasten lepoaika. Poissaoloni ei ainoastaan vaikuttanut pelkästään tämän viikon suunnittelu-aikani, mutta myös sovittuun Vasu-keskusteluun, joka jouduttiin perumaan. Peruuntuneen ajan tilalle on löydettävä uusi aika, eikä tätä ensimmäistäkään aikaa ollut helppo löytää. Tässä vielä syksyn aikana olisi hyvä saada useampikin Vasu-keskustelu valmiiksi, ettei kaikkien kolmentoista lapsen Vasut ole sitten keväällä.

Meidän ryhmämme tiimi myös jäi pitämättä poissaoloni vuoksi tältä viikolta kokonaan. Ryhmämme ymmärtää kyllä hyvin, että epidemia aikana poissaolot lisääntyvät ja pienemmästäkin on jätävä lapsen kanssa kotiin tai itse pois. Koen kuitenkin, pitkien ja usein tapahtuvien poissaolojen vaikuttavan tiimityöskentelyyn negatiivisesti. Ryhmällemme on olemassa tiimisopimus, johon voidaan aina palata ja palauttaa mieleen asioita, joita yhdessä on päätetty. Tästä on apua silloin, kun tuntuu, että tiimityö kaipaa tukea.

Talon tiimistäkin jäin pois tällä viikolla, joka vaikuttaa moneen asiaan uutena työntekijänä. Talon tiimissä johtaja tukee meidän varhaiskasvatuksen opettajien pedagogista toimintaa ja jaettua johtajuutta. Jolla on minulle suuri merkitys vahvistaakseen omaa ammatillista kehittymistä. Toki tiimistä pidetään pöytäkirjaa, johon käsiteltävät teemat kirjoitetaan, mutta ei se ole sama asia lukea ranskalaisia viivoja mitä on käsitelty. Tälläkin viikolla aiheet olivat sellaisia, että olisin mielelläni ollut osana pedagogista keskustelua aiheiden tiimoilta. Koska vain ryhmän varhaiskasvatuksen opettajat osallistuvat talon tiimiin, minun poissaoloni vaikuttaa myös siihen, miten tieto talon tiimissä käsiteltävistä asioista kulkee ryhmäämme. Tietenkin tärkeät asiat johtaja tulee sanomaan ryhmällemme poissaolostani huolimatta ja tiimini muilla kasvattajilla on myös mahdollisuus lukea pöytäkirja.

3.10 Viikko 10: Covid-19 muutti arjen

Viikkosuunnitelma

Tällä viikolla jälleen kulttuurikasvatus ja Tervetuloa toimintamalli ovat osa arkea. Joululähestyminen, joten on aika suunnitella joulukalenteria lapsille. Tarkoituksena olisi kirjoittaa tonttuinen toiminnallinen joulukalenteri. Tonttulakki-kuvaan on kirjoitettu lapsille liikunnallinen liike, ja tämä teksti löytyisi joulukalenterin luukusta, jonka jokainen lapsi avaa. Jälleen uusi perhe aloittaa, josta kaksi lasta tulossa ryhmään. Heidän aloituskeskustelunsa ja harjoittelun suunnittelu. Saada johonkin väliin oma suunnittelu-aika järjestettyä.

Maanantai

Jälleen on se päivä, kun ryhmästämme siirrettiin yksi kasvattaja kolmanneksi toiseen ryhmään, jossa enemmän lapsia. Tämä ei aamupäivän suunniteltuun toimintaan juurikaan vaikuttanut, koska osan kanssa joka tapauksessa oltiin menossa ulos ja sisälle jäänyt pienryhmä sai jäädä sisälle tekemään suunnitelmaan kuuluvan toiminnan. Iltapäivällä suunniteltu suunnittelu-aikani meinasi jäädä toteutumatta, koska minua tarvittiin kuitenkin tauottamaan tiimiläiseni ennen kuin lapset heräävät. Saimme lapset kuitenkin nukkumaan suhteellisen ajoissa, joka mahdollisti minulle suunnitteluajan.

Uusi perhe tuli jälleen tutustumaan. Sisäruokailu aloittivat, joista toinen on ollut aikaisemmin päivähoitossa ja toinen ensimmäistä kertaa.

Tiistai

Tänään koko yksiköllä oli mahdollista osallistua varhaiskasvatuksen erityisopettajan vetämään koulutukseen tukiviittomista. Koulutuksessa keskityttiin siihen, miten ja missä tilanteissa tukiviittomia on hyvä käyttää arjessa. Erityisesti painotus tuli pienten ryhmiin, jossa kielen kehitys on alkutekijöissään. Tukiviittomat toisivat puhumaan oppivalle lapselle tukea sanallisen viestinnän lisäksi.

Ulkona tuli pohdittua mm. yhteisiä ulkoilusääntöjä. Ulkoilemme yhdessä samalla pihalla toisen pienten ryhmän kanssa. Vielä tähän mennessä ei ole ollut tilanteita, jossa olisi tarvinnut miettiä mikä on sallittua ja mikä ei. Yhteiset säännöt ovat löytyneet ilman erillistä puhumista. Tänään kuitenkin kohtasin ulkona leikkitalanteen, joka haastoi kasvatusnäkemystäni.

Toisen ryhmän lapsi oli laittanut keppihevosen kepin maassa olevasta kaivon kannen reiästä sisään. Lapsi istui onnessaan kaivonkannen vieressä ja silitteli hevosen päätä, kunnes leikkiin puututtiin ja pyydettiin ottamaan keppihevonen pois kaivosta. Mietin siinä itse hetken syytä sille, miksi se tuli poistaa, mutta en siinä viitsinyt tilannetta lähteä ruotimaan. Kunnes tilanne tapahtui uudestaan ja itse menin sitten myös kieltämään sen, koska se oli aiemmin kielletty.

Tilanne synnytti kuitenkin hyvän keskustelun ulos toisen ryhmän varhaiskasvatuksen opettajan kanssa, joka kertoi sallineensa leikin. Itse mietin myös ensimmäisellä kerralla, että kiva

leikki, kunnes leikki kiellettiin pidempää talossa olleen kasvattajan toimesta. Tässä ulkoilutilanteessa en viitsinyt tilannetta lähteä muuttamaan, vaan toimin samalla tavalla sitä kyseenalaistamatta. En kokenut kyseenlaistamisen siinä kohtaa hyvänä, kun ollaan lasten kanssa ulkona. Olisin kysynyt asiasta myöhemmin.

Keskiviikko

Aamupäivällä pidin uudelle perheelle aloituskeskustelun ja täytettiin heidän kanssaan palvelusopimus, jotta lapset voisivat jäädä harjoittelemaan ilman vanhempia loppuviikosta. Sovittiin vanhempien kanssa, että torstaina ja perjantaina lapset jäisivät meidän kanssamme aamu-ulkoiluun ja haettaisiin lounaan jälkeen. Jatkosta sovimme siten, että menisimme perheen nuorimman aloittajan tahtiin sekä lapsilla sama hoitoaika harjoittelun ajan.

Olimme tiimin kanssa innoissamme tästä päivästä, koska vihdoinkin pääsisimme iltapäivällä suunnittelemaan yhdessä usean viikon tauon jälkeen. Tilanteet kuitenkin aamupäivän aikana muuttuivat sellaisiksi, että meidän tiimiämme ei voitu pitää kunnolla. Iltapäivään mennessä oli tullut päiväkodin johtajalle tieto Covid-19-virukselle sairastuneesta henkilöstä, joka johti siihen, että yksikköömme tuli käsky ylemmältä taholta laittaa lapsia ja kasvattajia karanteeniin. Loppu päivän luovutimme lapsia vanhemmilleen.

Torstain ja perjantain olin poissa töistä.

Viikkoanalyysi 10

Tilanteet ovat hyvinkin muuttuvia varhaiskasvatuksessa. Tärkeintä muuttuvissa arjen tilanteissa on, että me kasvattajat pysymme tilanteissa normaaleina. Tämä auttaa lapsia pysymään rauhallisina ja luottavaisina, koska lapset ovat todella herkkiä havainnoimaan aikuisten käytöksestä negatiivisia viestejä. Kuten aina uusien aloittavien lasten kohdalla, on pysyttävä itse rauhallisena ja sanoitettava muille lapsille uuden lapsen tunnetta myös.

Lapset myös havaitsevat, jos ryhmästä puuttuu yksi aikuinen ja on sijainen tai ei ole sijaista. Näissäkin hetkissä tulisi arki luoda mahdollisimman normaaliksi, kiireettömäksi ja rauhalliseksi, jotta lapsella on mahdollisuus sopeutua arjen muuttuviin tilanteisiin turvallisesti mielin. Tavoitteena on myös lainkin (540/2018) velvoittamana tilanteista huolimatta varmistaa varhaiskasvatusympäristö sellaiseksi, että se on lapsen oppimista edistävää, terveellinen ja turvallinen.

Seurasimme tänään yhden lastenhoitajan kanssa lasten leikkejä ulkona. Leikissä lapset kuljettivat keppihevosiä ympäri pihaa ja päätyivät aina keppihevosten kanssa maassa olevalle kaivolle. Kaivon kannessa on juuri keppihevosen kepin mentävä aukko, johon lapset pujottivat kepin, jolloin keppihevosenpää jäi maan rajaan. Mielestäni leikki oli hyvä ja johdonmukainen, joten itse en puuttunut leikin kulkuun vaan sallin sen. Leikki kuitenkin pyydettiin lopettamaan

toisen kasvattajan toimesta, koska hänen näkemyksensä mukaan leikki voisi aiheuttaa vaaratilanteen. Tämän jälkeen kielsin itse myös leikin, koska en halunnut ulkoilussa lähteä tilannetta ruotimaan.

Ulkoilussa tapahtunut eriävä kasvatusnäkemystilanne kuuluu mielestäni osaksi lapsen edun huomioimista, koska en siinä kohtaan alkanut ruotimaan tilannetta vaan toimin miten kollega toimi. Tilanne kuitenkin tapahtui uudestaan, joten koin sen myös tärkeäksi asiakasi ottaa puheeksi. Yhteisymmärrykseen päästiin mielestäni helposti, koska meidän kasvatusnäkemyksemme kohtasivat. Molemmilla oli lapsilähtöinen ajatus toiminnasta ja sen hyväksymisestä. Leikki päätettiin sallia jatkossakin, koska kyseisen leikin lopettamiselle ei ollut hyviä perusteluja.

Sosiaalialan ammattihenkilön eettiset ohjeet painottavat, että sosiaalialan työkentällä eettistä harkintaa tarvitaan monissa tilanteissa, kuten tässä leikkitalanteen aiheuttamasta ristiriidasta. Joskus eettisiä valintoja ja ratkaisuja tehdessä tulee pohdittua omaa toimintaa muiden ammattihenkilöiden näkökulmasta myös. (Talentia 2017, 26-27.) Aina kuitenkin tulee miettiä asiakkaan etua, joka tässä tapauksessa oli lapsi. Lapsen leikkiä oltiin rajoittamassa, koska henkilöiden ajatukset toiminnasta oli ristiriidassa.

Ainut peruste leikin lopettamiselle tuumattiin olevan, että keppihevosen keppi saattaa katketa ja tippua kaivoon tukkien sen. Mikäli keppi menisi rikki olisi meillä yksi keppihevonen vähemmän varastossa. Joten joskus on vaikea punnita rajan vetämiselle perusteita eettisesti. Tässä leikissä kukaan ei kuitenkaan tahallisesti keppiä väännellyt, jotta vahinkoa voisi käydä. Keppi oli vain työnnetty reikään ja hevosen päätä silitettiin. Tilanteisiin pitää puuttua tilanteen vaatimalla tavalla ja tässä kohtaa kehotankin aina arvioimaan tilannetta hetken ennen kuin suin päin juoksee kieltämään leikkiä.

Viimeinen viikko toi mukanaan myös jännityksellä odotetun ei toivotun tapahtuman nimittäin Covid-19-viruksesta aiheutuneen karanteenin osalle yksikkömme henkilöstöstä ja lapsista. Oli aistittavissa tilanteesta johtuvaa epätiedon tuomaa levottomuutta, jota pitäisi pystyä henkilökunnan välttämään välittämällä lapsille. Mielestäni tässä onnistuttiin kuitenkin suhteellisen hyvin, koska toiminta ryhmien ja lasten kanssa pystyttiin toteuttamaan melko normaalisti, lukuun ottamatta meidän ryhmämme tiimiä, jota ei voitu pitää normaalisti.

4 Pohdintaa

Kymmenen viikkoa meni yllättävän nopeasti, vaikka neljä viimeistä viikkoa tuntuivat toisinoilta edellisiin viikkoihin. Lähdin kuitenkin alusta lähtien kirjoittamaan tätä päiväkirjamuotoista opinnäytetyötä avoimin mielin, koska en osannut yhtään odottaa mitä viikot tuovat tullessaan. Viikkoja varjosti hieman omat ja muiden kasvattajien poissaolot,

jotka toivat arkeen toiminnan uudelleen rakentamista. Vallitsevan Covid-19-pandemian aikaan on käytävä testeissä todella herkästi nuhan tai muun sairauden vuoksi, joka tuo pitkitystä poissaoloihin siksi, että tulosten tuleminen saattoi kestää. Poissaoloista huolimatta sain kirjoitettua päiväkirjaani, koska työni on monipuolista. Pidin erityisesti siitä, että sain avata työtäni kirjallisuuteen viitaten. Toki tämä tuotti välillä hankaluutta, kun oli niin monta asiaa, johon olisin halunnut etsiä lähteen tueksi, eikä sitä aina löytynyt.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet tulivat tutuiksi jakson aikana. Se oli yksi päätavoitteistanikin. Myös varhaiskasvatustalakiin tuli teksteissä muutaman otteeseen viitattua. Työtehtäviini kuuluu lapsien kokonaisvaltainen tukeminen heidän kasvussaan ja kehityksessä, joten vasu työkaluna on hyvä olla hallussa. Arjessa tuli kiinnitettyä enemmän huomiota siihen, miten ja miksi jotain tehdään. Lisäksi pitää arvioida toteutuuko arjen pedagogiikka, jossa on painopisteenä varhaiskasvatussuunnitelmassa esitetty laaja-alainen osaamisen kokonaisuuden huomioon ottaminen. Tästäkin syystä koin päiväkirjan kirjoittamisen tärkeänä, koska se avasi konkreettisesti työni tavoitteiden toteutumista.

Tutuksi tuli myös se, että varhaiskasvatuksen opettajan arki on monipuolista ja hyvin vaihtelevaa. Tilanteet arjessa muuttuvat hyvin nopeasti ja on oltava valmis luovimaan ja muuttamaan omaa suunnitelmaa lennosta toiseen. Liian tarkkaa ei kannattanut päivää suunnitella ja täsmällisesti pitää kiinni sovituista asioista. Päivät koostuivat hoidosta, pedagogisten toimintojen ja ratkaisuiden laatimisesta, vastuunottamisesta ja yhteistyöstä eri tahojen kanssa sekä lasten ja heidän vanhempien kanssa tehtävästä kasvatuskumppanuudesta.

Poissaolot, niin omat kuin muidenkin kasvattajien, varjostivat hieman viikkojen aikana, koska vallitsevan Covid-19-viruksen jyllätessä ei voinut töihin saapua pienessä flunssa, vaan ensin oli käytävä testissä ja odotella tuloksia. Poissaolot eivät onneksi suuremmin tuoneet tiimimme ryhmäytymiseen muutoksia. Sain poissaolot käännettyä myös vahvuudeksi, koska ne hetket, jolloin itse oli poissa, antoi tiimilleni niin sanotun hengähdystauon uuden oppimisesta ja itse sain vastavuoroisesti tiimin jäsenen poissa ollessa tutustua toiseen tiimiläiseen rauhassa.

Tämän kymmenen viikon jakson aikana koin, että kasvoinkin ja kehityin huikeasti kohti ammattilaista. Erityisesti se näkyi itselleni niissä hetkissä, kun vaihdoin kuulumisia vanhempien kanssa ja tiimin kanssa mietimme seuraavia toimintoja. Totesinkin moneen kertaan, kun suunnittelimme, että missä lapsen mielenkiinnon kohteet näkyvät ja kuinka hänet saadaan mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vaikka joskus tuntui, että arki on selviytymistä sisältä ulos ja ulkoa sisälle, piti niissäkin kohtaa pysähtyä ja miettiä miten tilanne saadaan normalisoitua.

Laadin itselleni joka viikko suunnitelman mitä haluan sillä viikolla saavuttaa, joskus suunnitelmat toteutuivat ja joskus ei. Tarkka suunnittelu ei mielestäni kuitenkaan varhaiskasvatustyössä toimi vaan pitää pysyä joustamaan hektisessä ja muuttuvassa

arjessa. Jonkinlaiset raamit toiminnalle pitää kuitenkin olla. Siinä vuosikello toimii hyvänä tukena toimintaa suunniteltaessa. Toiminnan suunnittelussa pitää muistaa lapsilähtöisyys ja sensitiivisyys lasten ideoille. Tällä tarkoitan sitä, että jos viikolle on suunniteltu syksyinen askartelu ja lapset innostuvat tekemään pääsiäismunia otetaan tämä huomioon toiminnassa.

Uutena työntekijänä koin oman toimintani perustelun erittäin tärkeänä, koska sillä tavalla muut pääsivät ja pääsevät edelleen tutustumaan minuun ja minä heihin. Kymmenen viikkoa työnkuvani tutkiskelua antoi erittäin hyvät eväät oman ammatti-identiteetin kehittymiselle ja vahvistamiselle. Kun saan vahvistettua omaa tietoa ja taitoa, tulee vähemmän epäröityä omia ratkaisuja.

5 Lähteet

Painetut

Helenius, A. & Lummelahti, L. 2018. Varhaiskasvatus perusteita. 2.painos. Helsinki: Books on Demand

Hujala, E. & Turja, L. (toim.) 2017. Varhaiskasvatuksen käsikirja. PS-Kustannus. 288, 309-310

Kanninen, K. & Sigfrids, A. 2012. Tunne minut! Turva ja tunteet lapsen silmin. Jyväskylä: PS-kustannus.

Mönkkönen, K. 2018. Vuorovaikutus asiakastyössä, asiakkaan kohtaaminen sosiaali- ja terveysalalla. Tallinna: Gaudeamus

Parrila, S. & Fonsén, E. (toim.). 2016. Juva: Bookwell Oy.

Sähköiset

Espoon kaupunki 2019. Espoon suomenkielisen varhaiskasvatuksen varhaiskasvatussuunnitelma. Viitattu:27.09.2020

<file:///C:/Users/Riina/Downloads/Varhaiskasvatussuunnitelma%202019%20netti.pdf>

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016. Viitattu: 11.11.2020

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161503>

Lajunen, K. Andell, M. & Ylenius-Lehtonen, M. 2015. Tunne- ja turvataitoja lapsille. Viitattu: 29.09.2020 https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/126027/Tunne-%20ja%20turvataitoja%20lapsille_WEB.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Luomi, A., Paananen, J., Viberg, K., Virta, I. 2010. Keke päiväkodissa- kestävä kehityksen opas. Viitattu: 27.09.2020 https://www.kierratyskeskus.fi/files/4679/Keke_paivakodissa.pdf

Mannerheimin lastensuojelu liitto 2017. Lapsen itsetunnon tukeminen Viitattu: 10.10.2020 <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/vanhemmuus-ja-kasvatus/lapsen-itsetunnon-tukeminen/>

Opetushallitus 2018. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Viitattu 20.09.2020

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf

Opetus ja kulttuuriministeriö 2016. Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä- Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset Viitattu: 09.10.2020

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75405/OKM21.pdf>

Opetushallitus 2020. Varhaiskasvatuksen turvallisuustyön organisointi ja johtaminen Viitattu:

15.11.2020 <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatuksen-turvallisuustyon-organisointi-ja-johtaminen>

Papunet 2020. Apuvälineet. Viitattu 13.12.2020

<https://papunet.net/tietoa/apuvälineet>

Papunet 2020. Kuvatyökalu. Viitattu 18.09.2020

<https://papunet.net/materiaalia/kuvat%C3%B6kalu>

Papunet 2020. LOVIT-avain onnistuneeseen kohtaamiseen. Viitattu 12.12.2020

<https://papunet.net/tietoa/lovit-avain-onnistuneeseen-kohtaamiseen>

Talentia 2017. Arki, arvot ja etiikka- sosiaalialan ammattihenkilön eettiset ohjeet. Viitattu:

20.11.2020 <https://talentia.e-julkaisu.com/2017/eettiset-ohjeet/>

THL 2020. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön suositus opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana.

Viitattu:29.09.2020 <https://minedu.fi/documents/1410845/22330894/OKM+THL+suositus+-+opetus+ja+varhaiskasvatus+4.8.2020.pdf/3a12db76-92f3-2da4-5717-92e552ebe798/OKM+THL+suositus+-+opetus+ja+varhaiskasvatus+4.8.2020.pdf?>

Työterveyslaitos 2014. Työpiste verkkolehti: Tiimin kehityskaaren neljä vaihetta- näin esimies

hioo timantin. Viitattu 23.10.2020 <https://www.ttl.fi/tyopiste/tiimin-kehityskaaren-nelja-vaihetta-nain-esimies-hioo-timantin/>

Varhaiskasvatuslaki 540/2018. Viitattu 27.09.2020

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Väestöliitto 2020. Seksuaalikasvatuksesta varhaiskasvatuksessa. Viitattu

01.11.2020 https://www.vaestoliitto.fi/vanhemmuus/tietoa_vanhemmille/pienten_lasten_va_nhemmat/lapsijaseksuaalisuus/ikatasoinen-seksuaalikasvatus/

6 Kuviot

Kuvio 1: Keskeisimmät käsitteet varhaiskasvatuksesta	10
Kuvio 2: Varhaiskasvatuksen henkilöstö	11
Kuvio 3: Kuukausisuunnitelma-taulukko	25
Kuvio 4: Syksyinen kädentyö	28